

USHTRIA

Viti i 74-të i botimit Nr. 40 (827738)

Botim Qendror i Ministrisë së Mbrojtjes

E premte, 1 Tetor 2021

Ministri Peleshi takon zëvendësshefin e Byrosë së Gardave Kombëtare të SHBA

“Shqipëria, leva e mbajtjes së orientimit të rajonit drejt Perëndimit”

Gjatë vizitës në Shtetet e Bashkuara të Amerikës, ministri i Mbrojtjes Niko Peleshi u takua me zëvendësshefin e Byrosë së Gardave Kombëtare të SHBA, gjeneralin me 3 yje Marc H. Sasseville. Z. Peleshi i shprehu gjeneralit Marc H. Sasseville gatishmërinë për të intensifikuar edhe më tej bashkëpunimin.

Pas këtij takimi, ministri i Mbrojtjes u shpreh: “Një takim entuziast me zëvendësshefin e Byrosë së Gardave Kombëtare të SHBA, gjeneralin me 3 yje Marc H. Sasseville. Bashkëpunimi i deritanishëm në fushën e modernizimit, edukimit e trajnimit të ushtarakëve, pjesëmarrjes në misione të përbashkëta etj, do...

» faqe 2

Bashkëpunimi me akademinë ushtarake “West Point”

Ministri Peleshi: Si do ta modernizojmë FA-në sipas modelit “West Point”

“Të punojmë me një plan të gjatë sepse ambicia jonë është të kemi në Shqipëri një ‘West Point’ që i shërben Ballkanit Perëndimor, pra një West Point Rajonal” » faqe 3

A-5, US - ADRIATIC CHARTE

Gjeneralmajor Begaj: FA të RSH kanë qenë dhe janë të angazhuara për të forcuar më tej bashkëpunimin rajonal në fushën e Mbrojtjes

» faqe 6-7

Stërvitjen “Mnela 21”

Ministri Peleshi: Ushtria jonë e denjë ta përfaqësojë vendin në misione ndërkombëtare

Stërvitjes së përvitshme të Batalionit I të Këmbësorisë (b1k) në Vaun e Dejës, sivjet iu bashkuan edhe dy batalione të tjera të Forcës Tokësore, ai i Mbështetjes me Luftim dhe Batalioni III i Këmbësorisë (b3k). Për më shumë se një javë, batalionet përveç aftësive për t’u zhvendosur larg venddislokimit të përhershëm, testuan në terren edhe veprimet kompaktësuese në nivel skuadre, toge, kompanie dhe batalioni. Në...

» faqe 3

Misioni

Gjeneralmajor prof. asoc. Begaj: Programi i Partneritetit nuk është vetëm një angazhim ushtarak

Shefi i Shtabit të Përgjithshëm të FARSH, gjeneralmajor prof. asoc. Bajram Begaj priti në një takim të veçantë Komandantin e Gardës Kombëtare të New Jersey-it, gjeneral brigade Lisa J. Hou. Takimi ndërmjet gjeneralmajor Begaj dhe gjeneral brigade Lisa J. Hou u fokusua në marrëdhëniet diplomatike si dhe në bashkëpunimin në fushën ushtarake. Gjeneralmajor Begaj...

» faqe 2

Stoltenberg pret Komandantin e ri Suprem të ACT

Ndryshohet Komanda Aleate e Transformimit në Norfolk, Virxhinia në SHBA

» faqe 10

BASHKËPUNIMI

64 vjet... Shërbimi ynë Hidrografik (SHSH) dhe rëndësia e tij për transportin tonë detar

» faqe 6-7

INTERVISTA

Bernard Zotaj, njeriu tre-dimensional

» faqe 14

Ministri Peleshi takon zëvendësshefin e Byrosë së Gardave Kombëtare të SHBA: "Shqipëria, leva e mbajtjes së orientimit të rajonit drejt Perëndimit"

Gjatë vizitës në Shtetet e Bashkuara të Amerikës, ministri i Mbrojtjes Niko Peleshi u takua me zëvendësshefin e Byrosë së Gardave Kombëtare të SHBA, gjeneralin me 3 yje Marc H. Sasseville. Z. Peleshi i shprehu gjeneralit Marc H. Sasseville gatishmërinë për të intensifikuar edhe më tej bashkëpunimin. Pas këtij takimi, ministri i Mbrojtjes u shpreh:

"Një takim entuziast me zëvendësshefin e Byrosë së Gardave Kombëtare të SHBA, gjeneralin me 3 yje Marc H. Sasseville. Bashkëpunimi i deritanishëm

në fushën e modernizimit, edukimit e trajnimit të ushtarakëve, pjesëmarrjes në misione të përbashkëta etj, do të intensifikohet edhe më tej. Projekti ambicioz i rimodelimit të Akademisë së Forcave të Armatosura, tashmë një objekt i rëndësishëm në axhendën e bashkëpunimit dypalësh SHBA-Shqipëri".

Ministri Peleshi theksoi se mbështetur në partneritetin special strategjik me SHBA, Shqipëria do të mbetet leva e mbajtjes së orientimit të rajonit tonë nga Perëndimi.

SHSHP të FARSH takon Komandantin e Gardës Kombëtare të New Jersey-it

Gjeneralmajor prof. asoc. Begaj: Programi i Partneritetit nuk është vetëm një angazhim ushtarak

Përbërësi ushtarak i këtij programi është absolutisht një "histori suksesi" dhe ky bashkëpunim do të thellohet edhe më tej

Shefi i Shtabit të Përgjithshëm të FARSH, gjeneralmajor prof. asoc. Bajram Begaj priti në një takim të veçantë Komandantin e Gardës Kombëtare të New Jersey-it, gjeneral brigade Lisa J. Hou.

Takimi ndërmjet gjeneralmajor Begaj dhe gjeneral brigade Lisa J. Hou u fokusua në marrëdhëniet dypalëshe si dhe në bashkëpunimin në fushën ushtarake.

Gjeneralmajor Begaj, pasi i ka uruar mirëseardhjen gjeneralë brigade Lisa J. Hou, u shpreh ndër të tjera se: "Programi i Partneritetit nuk është vetëm një angazhim ushtarak në mbështetje vetëm të qëllimeve të sigurisë dhe mbrojtjes, por ky program përfshin gjithashtu edhe fusha të tjera të shoqërisë si ato ekonomike dhe sociale. Përbërësi ushtarak i këtij programi është absolutisht një "histori suksesi" dhe ky bashkëpunim do të thellohet edhe më tej.

Të dy bashkëbiseduesit evidentuan ecurinë e projekteve të përbashkëta të bashkëpunimit ushtarak në fushën e stërvitjes, arsimimit, zhvillimit të trupës së Nënoficerëve, modernizimin në fushën e zbulimit, projekti helikopterëve Black Hawk, mbrojtjes kibernetike si dhe mbështetjes logjistike.

Nga ana e saj, gjeneral brigade Lisa J. Hou pasi vlerësoi maksimalisht bashkëpunimin ushtarak dypalësh, E siguroi shefin e Shtabit të Përgjithshëm të FARSH prof.asoc Bajram Begaj se do të vazhdojnë mbështetjen e FARSH, duke rritur nivelin e asistencës në fusha të tilla si, stërvitjet e përbashkëta, trajnimit të personelit pilot, asistenca për njësitë kibernetike si edhe të mirëmbajtjes së teknikës luftarake. Kjo vizitë zyrtare e Komandantit të Gardës Kombëtare të New Jersey-it përkon edhe me 20 vjetorin e Programit të Partneritetit

të bashkëpunimit në fushën ushtarake, ndërmjet dy vendeve tona. Programi i Partneritetit ndërmjet Gardës Kombëtare të New Jersey-it dhe vendit tonë, u konkretizua fillimisht në vitin 2001. Ajo është një marrëdhënie

afatgjatë, me fokus kryesor fushën e bashkëpunimit civilo-ushtarak kryesisht me mbështetjen e FARSH, më qëllim transformimin e saj si një forcë më e stërvitur, më e trajnuar dhe më e ndërveprueshme me forcat Aleate.

Ministri i Mbrojtjes, Niko Peleshi, rrëfen planet për modernizimin e Forcave të Armatosura gjatë një interviste në për News24. Zbulon detaje për ndërtimin e kampusit të ri për kadetët shqiptarë sipas modelit të akademisë ushtarake amerikane “West Point”, ambicia e ministrit është që të kthehet në një pikë referimi për gjithë Ballkanin Perëndimor. Ministri i Mbrojtjes tregon se Studentët të cilët studiojnë jashtë dhe japin tashmë kontributin e tyre akademik në sistemin arsimor ushtarak por dhe personeli i Akademisë së Forcave të Armatosura, sipas Peleshit do të vlerësohen me shumë pikë në momentin e gradimit. Në vëmendje janë edhe shpërblimet financiare të oficerëve dhe nënoficerëve të Forcave të Armatosura.

Zoti Peleshi, u është besuar nga kryeministri sërish detyra e ministrit të Mbrojtjes? Si ndiheni pasi jeni sërish nw krye të një prej institucioneve më të rëndësishme të sigurisë dhe mbrojtjes në vend.

Peleshi: është e vërtetë, duhet ta pranoj që Ministria e Mbrojtjes krahas dy tre ministrive të tjera bën pjesë në paketën e ministrive klasike dhe shumë të rëndësishme për shtetin. Kjo më bën të ndihem jo thjesht i kënaqur dhe krenar, por mbi të gjitha të ndiej përgjegjësinë e kësaj detyre. Kjo karrige ka një përgjegjësi të dyfishtë, duke patur parasysh që Shqipëria është një vend i NATO-s, pra strukturat e sigurisë dhe mbrojtjes, Forcat tona të Armatosura, janë të parat që e kanë arritur tashmë integrimin në strukturat euroatlantike, në rastin tonë në NATO.

Ktheheni pas vizitës suaj në New York ku ishte i pranishëm dhe kryeministri Rama, çfarë përfiton Akademia e Forcave të Armatosura (AFA) nga modeli West Point ?

Peleshi: Duhet ta them se jam shumë i kënaqur, që një nga projektet tona kryesore të këtij mandati sa i përket Ministrisë së Mbrojtjes që është Akademia e Forcave të Armatosura kemi arritur ta sjellim në vëmendje të posaçme, të nivelit më të lartë të qeverisë që është kryeministri shqiptar. Kështu që jam i lumtur që realizuam një vizitë në West Point, e kemi në mendje dhe në referencë sa herë që mendojmë për projektin e ri të Akademisë së Forcave të Armatosura. Nga pala amerikane, vëmendja politike është sjellë në nivelin më të lartë të mundshëm. Dua të zbuloj, nuk është një sekret i madh, që në Samitin e NATO-s, kryeministri Rama ka patur një takim me sekretarin e Shtetit zotin Blinken dhe, Akademia e Forcave të Armatosura, nevoja dhe vullneti ynë për të ndërtuar një partneritet me akademinë ushtarake West Point, është shprehur dhe është kërkuar dhe atje nga kryeministri i vendit.

Gjithashtu gjatë stërvitjes më të rëndësishme të 30 viteve të fundit, gjatë kësaj stërvitje ne patëm vizita tepër të rëndësishme historike, nga personalitetet më të larta ushtarake të NATO-s dhe kryesisht të ushtrisë amerikane në Evropë. Vetë komandanti Suprem i Aleancës, gjenerali me katër yje Tod Walters ishte këtu, si dhe zoti Xherard ishte në një takim të dytë me kryeministrin. Të gjitha këto takime i kemi shfrytëzuar për ta ngritur çështjen e Akademisë së Forcave të Armatosura dhe dëshirës sonë për të patur një model kampion të edukimit ushtarak të sigurisë dhe mbrojtjes në vendin tonë në nivelet më të larta. Dukej, gjatë vizitës sonë atje, se puna ishte bërë siç duhej, sepse ne gjetëm një derë të hapur në West Point, gjetëm një vullnet për bashkëpunim. Ka qenë një vizitë relativisht e gjatë që kryeministri dhe delegacioni shqiptar ka zhvilluar, por mbi të gjitha na kanë dhënë me vete bindjen se projekti për këtë bashkëpunim është i dyanshëm.

A keni ju një plan konkret për të ndjekur modelin West Point, që për hir të së vërtetës nuk është hera e parë që aplikohet në sistemin tonë arsimor ushtarak. Hera e parë që u aplikua ky model ishte vitin 2004. Çfarë ndryshon me këtë marrëveshje të re? Ka ndryshim me atë të 17 viteve më parë?

Peleshi: Të ndërtosh një institucion arsimor duhen dekada mbase dhe shekuj. Akademia e West Point-it ka një histori mbi 200 vjeçare, fillon në vitin 1807 nuk është një model që implementohet për disa vite dhe më pas nuk implementohet më. Është e vërtetë, në dijeninë time, që rreth vitit 2004 ka pasur disa shkëmbime dhe një tentativë për ta modeluar akademinë sipas atij modeli. Do të kemi mundësinë ta shpjegoj këtë model. Ne shqiptarët për fat të keq vuajmë nga konsistenca edhe nga persistenca, do të thotë duam t'i arrijmë gjerat shpejt. Asgjë nuk arrihet shpejt, aq më tepër investimet në arsim, mund të prishen shpejt edhe për

Bashkëpunimi me akademinë ushtarake “West Point”

Ministri Peleshi: Si do ta modernizojmë FA-në sipas modelit “West Point”

një vit dhe pasojat i paguan një gjeneratë apo dy gjenerata. E para që duam të bëjmë është t'i japim seriozitet dhe gjithë durimin këtij projekti. Nuk mendojmë që mund të bëhet sa hap e mbyll sytë! E rëndësishme është të kemi dhe e kemi një vizion të qartë, ta fillojmë duke e ditur se ku do të shkojmë për një vit, për 5 vjet, por dhe për 10 vjet. Pra të punojmë me një plan të gjatë sepse ambicia jonë është të kemi në Shqipëri një West Point që i shërben Ballkanit Perëndimor, pra një West Point rajonal. Kjo është shumë e bukur të thuhet dhe shumë e vështirë të realizohet, ndaj kërkon një plan afatgjatë, kërkon një plan që nuk realizohet dot as nga një ministër, as nga një qeveri, por duhet të grumbullojmë konsensus rreth këtij projekti dhe, ta marrtë drejt, për çështjet e Sigurisë dhe Mbrojtjes, të paktën për këto çështje politika duhet ta gjejë fjalën, t'i qëndrojmë ne dhe ata që do të vinë pas nesh këtij projekti për të patur një fillim dhe vazhdimësi të sigurt.

Përse përzgjidhët të aplikoni modelin e West Pointit, që për vetë amerikanët kjo akademi është një institucion i shenjtë, ku përzgjidhen më të mirët ndër më të mirët dhe nuk përzgjidhët atë anglez, apo gjerman, ose turk? Modele që ju i keni adoptuar më parë në sistemin arsimor ushtarak?

Peleshi: Aurora ka shumë modele, të cilat mund të ishin ndjekur, ka akademi shumë të mira edhe për SHBA; West Point nuk është akademia e vetme edhe shtetet e tjera kanë eksperiencë shumë të mirë, ne mund të zgjidhnim secilën prej tyre, por duhet thënë që në fillim se SHBA për ne janë partneri strategjik special, kemi një marrëdhënie të veçantë me ta, në kuadër të NATO-s dhe në rrafshin bilateral. Kemi një partneritet që ka dhënë frutet e veta dhe jetësohet në shumë disiplina, por sidomos edhe në fushën e Sigurisë dhe Mbrojtjes. Eksperiencat tona të bashkëpunimit janë të gjata. Shkaku kryesor se përse ne shkua pikërisht në këtë periudhë në SHBA ishte krenimi i 20 - Vjetorit të partneritetit me shtetin e New Jersey-it. Në kuadër të këtij partneriteti ne kemi një bashkëpunim me gardën kombëtare të New Jersit, kemi pasur shkëmbime dhe projekte të përbashkëta, pjesëmarrje të përbashkëta në misione. Gjatë vizitës sonë ne krenuam dhe 20 vjetorin e bashkëpunimit të shkëlqyer me ta. Pra kemi një marrëdhënie shumë të mirë, e dyta është pasi modeli i West Point-it, ne thelbin e vet ka formimin e karakterit. Ata edukojnë studentët e tyre si në shkencat ushtarake ashtu dhe në 13 profile të tjera kryesisht në shkencat inxhinierike. Ajo që është më e rëndësishmja dha ajo që dëgjon më tepër në prezantimet për West Point-in është karakteri. Pse ne kemi nevojë t'i orientojmë institucionet tona të edukimit duke vendosur në fokus karakterin dhe aq më tepër në Forcat e Armatosura? Ne po dalim nga një 30 vjeçar tranzicioni të turbullt. Ndryshuam njëri sistem në një sistem tjetër. Ndryshime dramatike politike,

ndryshime radikale ekonomike, ka sjellë dhe deformimet morale të shoqërisë dhe në çorientimet e brezit të ri mbi të gjitha. Brezi që ka jetuar në këtë 30 vjeçar e ka pasur të vështirë të gjejë modelin e ri që duhet të ndiqet. Kë duhet të admirojnë: atë që ka bërë lek, apo atë që respektin ligjin, atë që punon për shtetin? Kjo duket si letërsi, por unë e quaj të domosdoshme. Bashkimin European ta gdhendim tek të rinjtë.

Më ka tërhequr shumë fokusi i West Point në formimin e karakterit. Nëse do të ishit me ne do të shikonit që në hyrje të West Point është një faqe muri ku shkruhet mos vidh, mos mashtro, mos gënje dhe mos i tolero të tjerët të bëjnë kështu. Një ndryshim tjetër mes modelit West Point dhe Akademisë sonë të Forcave të Armatosura është se deri tani ne kemi patur vetëm një degë, bachelor në shkencat ushtarake pra ne prodhojmë oficerë. Kemi traditë të mirë, është dege e denjë, por nga ana tjetër na mungon formimi në aftësimin në shkenca të tjera. Kjo do të thotë se shumë pozicione pune ne nuk i plotësojmë, na duhen inxhinierë IT, inxhinierë mekanike, ndërtimi. Ata nuk i gjejmë dot në treg privat, jo më në Forcat e Armatosura. Do investojmë në shkenca ekzakte. Misioni i West Pointit formëson liderë jo vetëm për ushtrinë por edhe për shoqërinë; këto janë ato që na kanë tërhequr dhe intriguar. Besoj se i kemi të gjitha kushtet të rrezatojmë të ndëtojmë një kontingjent të rinjsh me karakter.

Ju thatë se i keni kushtet, por çfarë mund të na thoni për kapacitetet logjistike që ju zotëroni. A janë ato të përshtatshme për t'u përshtatur me modelin West Point?

Peleshi: Kjo frymëmarrja ime e thellë ka lidhje me një fakt që këtu ku jemi ne sot, ku është Ministria e Mbrojtjes dhe institucione të tjera, ishte shkolla Skënderbej, shkolla e mesme dhe akademia. Akademia është tkurur për 10 vite ishte inekzistente, pra u mbyll, jemi në vitin e dytë të saj. Gjatë viteve të errët, këtu është bërë qendra e shumë institucioneve të tjera, kapacitetet hoteliere, logjistika e nevojshme janë të kufizuara. Forcat e Armatosura kanë sot në mbarë territorin hapësira për të ndërtuar projektin e kampusit të akademisë. Për hir të së vërtetës ne kemi ndërtuar një projekt goxha ambicioz, i cili kënaq kërkesat për tani dhe për 10 vitet e ardhshme për kapacitete hoteliere, pasi studentët tanë qëndrojnë këtu në kazermë, por edhe për kapacitetet e klasave dhe të mësimit. Shpresojmë se shumë shpejt do të jemi gati për të filluar nga ndërtimi derisa të përfundojë 1,5 ose 2 vite ne do të kemi mundësinë të kemi një kampus edhe nga pikëpamja e hapësirës dhe logjistikës.

Është një kritikë e vazhdueshme që e dëgjojmë rëndom dhe që i adresohet lidershitpit të Forcave të Armatosura dhe besoj shumëkush nga radhët e Forcave të Armatosura, ose tashmë që janë jashtë, do të donte që t'u pyesja: nuk kanë qenë të paktë ata oficerë të cilët kanë studiuar në

akademitë më të mira ushtarake, por pas disa vitesh shërbim kanë zgjedhur që mos të jenë më pjesë e ushtrisë pasi dhe vlerësimi si financiar për gradat e ulëta, apo meritokracia nuk kanë qenë gjithmonë në krahun e tyre. Çfarë duhet të ndryshojë?

Peleshi: Të gjitha këto që thatë ju janë të vërteta, të gjitha duhet të ndryshojnë. Së pari masa e shpërblimit, duke filluar nga ushtari i thjeshtë deri tek gradat më të larta. Duhet ta pranojmë ka ardhur koha të shtrydhim të gjitha mundësitë tona për të siguruar një pagë dhe një shpërblim më dinjtoz. Këtë e ka thënë edhe publikisht kryeministri në një ceremoni të vlerësimit, që ne bëjmë para pak javësh me rastin e përfundimit të betejës me zjarret gjatë gushtit, ku u shpërndanë disa mirënjohje. Kryeministri tha se do të eksplorojmë rritje të shpërblimit për gjithë Forcat e Armatosura. Ne jemi rrethuar me vende me standarde më të larta se ne. Sfidë jonë është si ta bëjmë atraktiv vendin.

Të kthehemi tek Forcat e Armatosura: disa gjëra ne nuk i rregullojmë dot shpejt. Ne nuk arrijmë sot standardin e SHBA-së, Greqisë, Gjermanisë. Unë mendoj që me mundësinë që ne kemi, të paktën disa pozicione mund t'i bëjmë mjaftueshmërisht atraktive, aq sa për një student që përfundon jashtë shkollën, të preferojë të vijë këtu, sesa të qëndrojnë atje. Në Forcat e Armatosura ky devijim nga marrëdhëniet kontraktuale është më i vogël se në fushat e tjera. Ne bëjmë një llogaritje dhe në 10 vitet e fundit është rreth 7%. Është përqindja e studentëve apo kursantëve që janë trajnuar apo kanë studiuar jashtë dhe që nuk janë kthyer në vendin e tyre apo në Forcat e Armatosura. Një përqindje që mirë do ishte të ishte zero. Nga njëra ana ne do të forcojmë sanksionet për ata që thyejnë kontratat, por nga ana tjetër unë nuk besoj se është çështje sanksionesh më shumë sesa është çështje atraktiviteti. Mirë është që në mos t'i mbajmë njerëzit me zor, pasi një forcë e armatosur që i mban me zor ushtarakët e vet, se kanë të lidhur një kontratë, nuk mund të jetë një forcë e motivuar. Ne duam që ata të jenë të motivuar të shërbejnë në ushtri, të jenë të motivuar që edhe brenda Forcave të Armatosura dikush që ka studiuar jashtë dhe që ka kapacitetin akademik të japë mësim, të kontribuojë për akademinë, pra të preferojë akademinë përpara forcave të tjera. Sot ka disa handikapë, që kanë lidhje me pikët, me kuotat, që duhen për t'u graduar. Në rast se je në akademi ti merr më pak pikë, në rast se ti punon në Forcën Tokësore si kolonel, ti ke më tepër pikë kur konkurron për gradën e radhës. Këto të gjitha do t'i rregullojmë. Ne do t'i barazojmë. Vullnetin tim e kam ndarë me shefin e Shtabit të Përgjithshëm; është që t'i vlerësojmë më tepër ata që marrin pjesë në akademi, meqenëse akademia ka rëndësinë për të cilën fëmë. Ata që po flisja nuk janë të kondicionuara nga ligji i karrierës, do të bëhen me rregulloret tona të brendshme.

Flasim për modernizimin e Forcave të Armatosura, kur do mbërrijnë helikopterët “Black Hawk”, perse po vonon ardhja e tyre për të qenë pjesë e Forcës tonë Ajrore?

Peleshi: Dy helikopterët “Black Hawk” tashmë janë të kontraktuar, ne kemi hyrë në fazën e pagesave. Kërkojnë kohën e tyre; jo për shkakun tonë, jo për shkak të pagesave, apo burokracive tona, por natyrisht duhet një kohë të bëhen gati dhe të vijnë këtu. Do të vijnë nga fundi i vitit 2022, maksimumi vijnë në fillim të vitit 2023. Ky është plani dhe marrëveshja me palën amerikane. Ndërkohë nuk kam pse e fsheh, ne po shikojmë të gjitha mundësitë tona për që në kuadër të modernizimit të Forcave të Armatosura për ta shtuar flotën tonë. Duhet të pranoj diçka që në vite ne kemi dëshirën e mirë për të pasuruar dhe për të shtuar flotën tonë ajrore. Kemi helikopterë të markave të ndryshme por tani na kanë sjellë në vështirësi për shkak të kostove të mirëmbajtjes. Mirëmbajtja është një problem jo vetëm për ne, por edhe për vende shumë të zhvilluara. Nuk është kollaj të gesh formulën për ta zgjidhur siç

duhet mirëmbajtjen. Kemi nevojë të shkojmë drejt unifikimit dhe të shkojmë drejt sa më pak markave qoftë në Forcën Ajrore, apo Detare. Vizioni ynë është që tek helikopterët “Black Hawk” në rast se presim dy brenda mundësive tona buxhetore ta shtojmë flotën me helikopterë “Black Hawk” dhe, për helikopterët e tjerë të gjejmë një formulë mirëmbajtje. Unë personalisht do të jem shumë i lumtur që të arrijmë të ndëtojmë brenda Forcave të Armatosura kapacitete “in house” brenda nesh, për të bërë një pjesë të mirë të punimeve për mirëmbajtjen këtu, ta delegojmë prokurimin dhe mirëmbajtjen tek agjencitë e specializuara të NATO-s. Kështu kemi vepruar me helikopterin “Cougar” i cili përfundoi orët e fluturimit dhe ka nevojë për servis. Nuk bëjmë procedura prokurimi vetë, por ia deleguam Agjencisë të Prokurimit të NATO-s që quhet NSPA, helikopteri është akoma aty, nga pikëpamja e procedurave ishte shumë shpejt. NATO ka kontratë të gatshme ne nuk kemi nevojë të futemi për tendera dhe për procedura blerjeje për sa kohë që ne kemi një partner të besueshëm me kontratë të gatshme dhe që prokuron për një sasi të madhe merr çmime më të mira, ka transparence, kjo është rruga. Ne nuk kemi planin apo mundësinë për të blerë avionë luftarakë, por duhet thënë se vende si ne me mundësi jo shumë të mëdha financiare ju vjen tani në ndihmë teknologjia. Teknologjia zëvendëson shumë nevoja dhe procese që në të shkuarën kërkonin makineri dhe shumë buxhet. Këto i zëvendëson me alternativa më ekonomike.

Me dronë ushtarakë? Peleshi: Po me dronë ushtarakë, ne së fundmi kemi marrë 6 dronë ushtarakë nga Shtetet e Bashkuara të Amerikës, jemi në fazën e trajnimit për pak muaj dronët do të jenë në veprim. Ne jemi në pagë dhe urojmë që të kemi gjithmonë paqe në rajonin tonë dhe në botë. Por Forcat e Armatosura nuk kanë funksione vetëm në kohë luftë por kanë funksione edhe në mbrojtje të civilëve, të qytetarëve në reagim ndaj emergjencave civile, ju na keni parë ushtria ka qenë në frontin e parë, ishim tek zjarret. Dronët na duhen për monitorim për vëzhgim, në vend të përdorim helikopterët tani kemi mundësi të përdorim dronët.

Ne do të kemi ta tani së shpejti bazën ajrore taktike të NATO-s, në Kuçovë ku gjatë gjithë vitit do të shikoni të parkuar, apo do shikoni të nisen dhe të ulen avionë luftarakë të NATO-s, për shkak se në këtë bazë po investohet nga NATO në shumën rreth 50 milionë euro, 10% të shumës po e investojmë ne pra nga buxheti i Ministrisë së Mbrojtjes. Fillonjë punimet pas pak muajsh NATO ka bërë gjithë prokurimet, pra pas pak muajsh fillon punë për ndërtimin e Bazës Ajrore Taktike të NATO-s në Kuçovë, ku vazhdimisht do të ketë prezencë të avionëve luftarakë të NATO-s.

Mund të na zbuloni detaje në lidhje me kapacitetet e bazës ajrore taktike të NATO-s në Kuçovë?

Peleshi: Aty do të ketë kapacitete për parkimin e 16 avionëve luftarakë të NATO-s. Forca njerëzore do të jetë shqiptare do të kemi ekspertizë e NATO-s menaxhimi do të jetë nga ana jonë

Në fund të kësaj interviste çfarë do donit të ndryshonte në Forcat e Armatosura dhe të mbante vullën tuaj?

Peleshi: Në rast se projekti i AFA do të merrte jetë gjatë kohës që unë jam ministër, kjo do të jetë një kënaqësi shumë e madhe për mua dhe një kujtim që do ta merrja me vete pasi është një investim afatgjatë. Çdo investim në edukim për 30 vite jep rezultatet e veta; është një farë që e mbjell sot dhe për dekada pastaj jep rezultate. Në fushën e modernizimit ka ardhur koha të ndëtojmë industrinë ushtarake, të marrim përsipër nuk ka pse të ketë limite, ne sot jemi vend i hapur, kemi qindra kapacitete njerëzore të shkolluar jashtë, nga e kaluara kemi teknikë, që kanë punuar në këtë industri, në rast se organizohen mund të na hapin mundësi të reja.

Intervistoi Aurora Golemi:

BASHKËPUNIMI

Përfundoi stërvitja "Suber Junction" në Hohenfels, Gjermani

Në zbatim të kalendarit të stërvitjeve të Forcës Tokësore për vitin 2021, efektivat e Regjimentit të Operacioneve Speciale (ROS) janë duke marrë pjesë në stërvitjen "Suber Junction", në Hohenfels të Gjermanisë në periudhën 01-23 shtator 2021. Stërvitja "Suber Junction" është një stërvitje e përvitshme me pjesëmarrje trupash nga forcat aleate dhe ato partnere.

Në këtë stërvitje, FT përfaqësohen nga një grup special i ROS prej 12 efektivësh, të cilët i janë atashuar Batalionit IV të Kavalerisë, ku sipas skenarit të improvizuar të stërvitjes, luajnë rolin e forcave të kundërshtarit (OPFOR). Qëllimi i OPFOR është zbulim special dhe trajnim i forcave guerile për kundërvënien ndaj Forcave Blu.

Grupi special shqiptarë është në përbërje të kompanisë së III speciale, e koduar "Cherokee", së bashku me forcat speciale të Maqedonisë së Veriut dhe një togë zbulimi nga SHBA. E gjithë stërvitja zhvillohet nën masa të plota sigurie si për COVID-19, ashtu edhe për eliminimin e çdo ngjarje të jashtëzakonshme.

Ministri Peleshi dhe kryebashkiaku Veliaj
iu japin kartat e studentit të rinjve të AFA

Ministri i Mbrojtjes Niko Peleshi dhe kryetari i Bashkisë së Tiranës, u takuan paraditen e djeshme në ambientet e FA për t'u dhënë Kartat e Studentit të rinjve, të cilët do të përfitojnë shërbime me çmime të reduktuara. Jam shumë i lumtur që e nisëm këtë proces me studentet e AFA, teksa kemi pajisur me kartën e studentit 70% të studentëve të Tiranës" - tha Veliaj. Akreditimi i Akademisë së Forcave të Armatosura, si një institucion i arsimit të lartë për herë të parë në vitin 2020, kur u hapën dhe programet e para Bachelor, ka ngjallur interes të rinjve për degët e hapura në shkollën që formon forcat elitë të mbrojtjes. Kartat e Studentit u ofron 1450 shërbime të ndryshme falas, ose me çmim të reduktuar mijëra të rinjve në kryeqytet.

Forca Tokësore zhvillon stërvitjen "Mnela 21"

Ministri Peleshi: Ushtria jonë e denjë ta
përfaqësojë vendin në misione ndërkombëtare

"Kjo është një stërvitje që figuron në kalendarin e NATO dhe që meriton që të ketë një standard të denjë për këtë Aleancë"

Stërvitjes së përvitshme të Batalionit I të Këmbësorisë (b1k) në Vaun e Dejës, sivej iu bashkuan edhe dy batalione të tjera të Forcës Tokësore, ai i Mbështetjes me Luftim dhe Batalioni III të Këmbësorisë (b3k).

Për më shumë se një javë, batalionet përveç aftësive për t'u zhvendosur larg venddislokimit të përhershëm, testuan në terren edhe veprimet kompaktësuese në nivel skuadre, toge, kompanie dhe batalioni.

Në përfundimin e stërvitjes "Mnela 21" mori pjesë edhe ministri i Mbrojtjes Niko Peleshi, i cili shoqërohej nga kryetari i bashkisë së Vaut të Dejës Mark Babani, zëvendëshefja e Shtabit të Përgjithshëm të FA gjeneralmajor Manushaqe Shehu dhe komandanti i Forcës Tokësore gjeneral brigade Arben Kingji. Ministri Peleshi dhe ushtarakët e lartë panë nga afër jo vetëm veprimet luftarake të ushtarëve në fushë-betë, por edhe koordinimin e operacioneve nga shtabi i batalionit.

Ministri Peleshi vlerësoi rëndësinë e "Mnela 21" si pjesë e kalendarit të stërvitjeve ushtarake të NATO dhe vuri në dukje modernizimin vit pas viti të reparteve me armatime dhe pajisje, duke i bërë më të përgatitura forcat tona për të marrë pjesë në misione ndërkombëtare. "Kjo është një stërvitje e NATO, një stërvitje që figuron në kalendarin e NATO dhe që meriton që të ketë një standard të denjë për këtë Aleancë. Nga stërvitja në stërvitje ne kemi rritje edhe të pajimeve edhe të logistikës e të kushteve, por mbi të gjitha edhe të përgatitjes suaj, të ushtarakëve tanë, nga ushtari i thjeshtë deri tek shtabi. Kjo nuk është stërvitja e parë dhe as e fundit, por kjo stërvitje ka sjellë risi dhe një nivel më të lartë edhe për shkak se stërvitja "Defender

21" dhe të gjitha pjesëmarrjet tona në misionet ndërkombëtare na kanë rritur besimin se ushtria jonë e një vendi të vogël mund të jetë e denjë ta përfaqësojë vendin në misione ndërkombëtare, natyrisht të kryejë misione operacionale, luftarake, brenda dhe jashtë vendit në misione në kuadrin e NATO, BE, Kombeve të Bashkuara dhe organizmave të tjera

ndërkombëtare." - u shpreh ministri Peleshi.

Më tej, zoti Peleshi falënderoi efektivet edhe për angazhimin e tyre gjatë situatës së zjarreve dhe i njoftoi ata për vendimin e qeverisë për t'i shpërblyer financiarisht. "Një pjesë dërmuese nga ju morën pjesë dhe në përballimin e emergjencave civile, siç ndodhi dhe me emergjencën e zjar-

reve të gushtit. Për shkak të kushteve natyrore ne kemi emergjencë në verë dhe në dimër. Pa Forcat e Armatosura do të jetë e pamundur të përballojmë situatën të tilla. Ndaj dhe shumë i merituar është vlerësimi që kryeministri i Shqipërisë i ka bërë Forcës Tokësore. Padyshim, nuk është më pak i rëndësishëm shpërblimi material që të gjithë pjesëmarrësit në

këto emergjencë, mbi 2000 efektivë do të marrin, siç është vendosur në mbledhjen e Këshillit të Ministrave të para pak javëve." - nënvizoi ministri Peleshi. Stërvitja "Mnela 21" shërbeu për të testuar dhe përmirësuar më tej aftësitë e batalionit të I të këmbësorisë si një repart i aftë për të realizuar operacione luftarake mbrojtëse.

Shshp të FA në Konferencën e Shefave të Shtabit të vendeve të Kartës së Adriatikut (A-5, US - Adriatic Charter)

Gjeneralmajor Bajram Begaj: FA të RSH kanë qenë dhe janë të angazhuara për të forcuar më tej bashkëpunimin rajonal në fushën e Mbrojtjes

Shefi i Shtabit të Përgjithshëm të FARSH, gjeneralmajor prof. asoc. Bajram Begaj mori pjesë në Konferencën e 24-të të Kartës së Adriatikut A-5. Kroacia ishte vendi mikpritës dhe së bashku me Komandën Amerikane në Evropë drejtuan këtë konferencë. Përveç vendeve anëtare të A-5 (Shqipëria, Bosnje - Hercegovina, Kroacia, Maqedonia dhe Mali i Zi), morën pjesë edhe Sllovenia dhe Kosova me statusin e vëzhguesit, si dhe gardat kombëtare partnere me vendet anëtare dhe vëzhguese të A5.

Shtetet e Bashkuara përfaqësoheshin në konferencë me gjenerallejtënant Micheal L. Howard, zëvendëskomandant i Komandës Amerikane në Evropë (USEUCOM). Ndërsa nga Garda Kombëtare e New Jersey-it, që është partnere me Shqipërinë, u përfaqësua nga komandanti gjeneral brigade Lisa J. Hou.

Në fjalën e tij, gjeneralmajor Begaj, përshëndeti të pranishmit duke vlerësuar maksimalisht bashkëpunimin e shkëlqyer rajonal në fushën e Mbrojtjes. Ai theksoi se, Forcat e Armatosura të RSH kanë qenë dhe janë të angazhuara për të forcuar më tej këtë bashkëpunim, si dhe për të luajtur një rol konstruktiv në rajon, pasi adresimi i sfidave të sigurisë, prosperitetit ekonomik dhe stabilitetit politik, është i mundur vetëm duke punuar dhe bashkëpunuar së bashku.

Ndërveprueshmëria ishte edhe fokusi kryesor i konferencës, ndaj u vlerësua bashkëpunimi rajonal nëpërmjet stërvitjeve të përbashkëta dhe pjesëmarrjes në misione. Lidhur me përballimin e pandemisë COVID-19, gjeneralmajor Begaj u shpreh se, kjo

“luftë” kërkon zgjidhje gjithëpërfshirëse, ndërveprim dhe bashkëpunim midis agjencive ndërqeveritare dhe vendeve. Njëkohësisht, gjeneralmajor Begaj ri përsëriti për të pranishmit një nga angazhimet më të mëdha në kuadër të A-5, e cila është ambicia për të kontribuar së bashku në misionin e NATO-s në Irak. Gjeneralmajor Begaj, theksoi rëndësinë e “dyer të hapura” sidomos në anëtarësimin e Kosovës në

këtë iniciativë.

Gjatë kësaj konference, gjeneralmajor Begaj pati takime dypalëshe me gjenerallejtënant Howard, zëvendëskomandant i USEUCOM, takim me shefin e Shtabit të Përgjithshëm të Kroacisë, admiral Robert Hranj, si dhe komandantin e Forcës së Sigurisë së Kosovës, gjenerallejtënant Rahman Rama. Në këto takime u bisedua rreth çështjeve me interes të

përbashkët në fushën e sigurisë dhe mbrojtjes si dhe për forcimin e bashkëpunimit dypalësh ndërmjet vendeve respektivë. Gjatë qëndrimit në Kroaci, gjeneralmajor Begaj mori pjesë edhe në panairin dhe Konferencën Ushtarake ASDA, organizuar nga Ministria e Mbrojtjes e Kroacisë.

Konferenca u mbyll me nënshkrimin e Deklaratës së Përbashkët nga shefat e Shtabeve të A-5.

EOD kontribuon në pastrimin dhe sigurinë e bregdetit të Vlorës nga municionet e mbetura ndër vite

Efektivët e EOD kanë realizuar me sukses një tester operacion për pastrimin e Gjirit të Vlorës, nga municionet e mbetura ndër vite.

Ky operacion u krye në bashkëpunim me Qendrën e Zhytjes së Forces Detare në mbështetje të anijes së Marinës Kombëtare Franceze CMT Lyre dhe kryerjen e veprimeve të përbashkëta për kërkimin, gjetjen dhe heqjen e municioneve në det pranë gjirit të qytetit të Vlorës. Kontrolli është ushtruar më së shumti pranë zonës së Ujit të Ftohtë në Vlorë ku janë gjetur dhe zbuluar 73 municione të llojeve predhë mortajë 80 mm, predhë artilerie të kalibrave 50mm, 60 mm 70 mm, 75 mm dhe 100 mm në sasi të ndryshme

në total 73 copë. Ekipi EOD pasi mori në dorëzim municionet e gjetura ka bërë transportimin e sigurt të tyre në drejtim

të depos se municioneve të Batalionit të Xhenios ku do të administrohen deri në asgjësimin përfundimtar.

Shqipëria strehë e sigurt për qytetarët afganë

Forcat e Armatosura dhe autoritetet e tjera mirëpritën në Aeroportin “Nënë Tereza” 259, gra, burra e fëmijë afganë, të cilët do të jenë në kujdesin e shtetit shqiptar.

Falë koordinimit me partnerët, ata kanë tani një strehë të sigurt, duke rikonfirmuar edhe njëherë seriozitetin dhe përkushtimin e Shqipërisë, për shpëtimin e qindra qytetarëve afganë.

Shqipëria është kthyer në një strehë të sigurt për rreth 903 afganë të cilët u zhvendosën pas marrjes së pushtetit nga talebanët në Afganistan.

INTERVISTOI
ANJEZA MUSOLLARI

Shërbimi Hidrografik Shqiptar

64 vjet... Shërbimi ynë Hidrografik {SHHSH}
dhe rëndësia e tij për transportin tonë detar

Intervistë me z.Shefqet Kërçelli, ish-shef i Degës së Bashkepunimit Civilo-Ushtarake në Distriktin Detar, Durrës

Tradita e zhvilluar detare dhe rritja e transportit detar, kanë kërkuar dhe përdorimin e mjeteve të sinjalizimit në vendin tonë. Për këtë, në lashtësi detarët tanë përdornin zjarre dhe mjete të thjeshta ndriçuese në vende të dukshme të bregdetit. Në një dokument të hershëm thuhet se, “kur një mjet lundrimi i huaj hynte në Adriatik, skelat e vogla në anë të grykës së Otrantos, ndiznin zjarre në vende më të ngritura për të lajmëruar skelat e tjera më në brëndësi, për rrezikun që afrohej. Duke lajmëruar njëri-tjetrin, jepej kushtrimi nga Karaburun në Vjosë dhe të gjithë zinin grykën e Otrantos. Kështu veprohej dhe për mjete detar të kohës, të cilat ishin në skela ose lundronin pranë bregut.

Në shekullin e kaluar, numëri i fenerëve ishte i pakët dhe shërbimi i kufizuar. Ata për shkak të teknologjisë dhe mungesës së personelit shpesh fikeshin.

Feneri më i vjetër është ndërtuar në VP të Sazanit më 1871, pastaj në 1884, feneri i Shëngjinit.

Në vitin 1932, u ndërtuan fenerët e hyrjes së portit të Durrësit, i kalasë së Vlorës më 1937, i Cukës dhe Qefalit në Sarandë më 1938 dhe bova ndriçuese e vaborit të mbytur më 1939.

Në vitet 1945-1946, u rivendosën fenerët detarë me gazometër e karbit në portin e Durrësit dhe më 1947, filloi përdorimi i fenerëve me gaz acetilen, me vezullime.

Në vitin 1948, për mirëmbajtjen e fenerevë u caktua personel i veçantë, u vendosën fenerë me bateri dhe vazhdoi ndërtimi i bazamenteve për ta.

Deri në vitin 1956, u ndërtuan fenerë të rinj në Karavasta, në portin e Vlorës, në Orikum, Shëngjin, etj.

Ngjarje me rëndësi ishte krijimi i SHHSH më 27 shtator 1957, si strukturë e veçantë për sigurimin hidrolundrimor, brenda Komandës së Flotës Luftarake Detare.

Cilët ishn drejtuesit e parë të saj?

Shefi i parë i këtij shërbimi ishte zoti Arqile Papadimitri, Koco Lati, Zv. për punë politike, Mersin Shqypi, shef i seksionit të Hidrografisë, Teofik Digli, shef i fenerëve dhe Seit Berisha, shef i sinoptikës.

Mbas këtij organizimi, u intensifikua puna për përmirësimin e teknologjisë së

fenerëve. Krahas vënies në punë të fenerëve me gaz acetilen, u rikonstruktuan mjaft prej tyre dhe u pajisën me aparatura të reja. Filloi një epokë e re për SHSH.

Shërbimi Hidrografik Shqiptar SHHSH, është një komponent i rëndësishëm i Forcës Detare dhe aset i vecantë për shtetin shqiptar.

Cfarë roli ka luajtur ky shërbim ?

Ai ka një rol të rëndësishëm në sigurimin e kushteve lundrimore dhe të sinjalistikës detare për lundrim të parrezikshëm në hapësirën detare të Republikës së Shqipërisë.

Një hidrografi dhe një sinjalistikë efikase janë domosdoshmëri në zhvil-

limin e transportit detar, si dhe turizmit në vendin tonë.

Për një vend në zhvillim e sipër që dëshiron uljen e diferencave të krijuara nga një izolim ndër vite, tregtia nëpërmjet detit, është një pjesë e rëndësishme e zhvillimit të vendit për një integrim sa më të shpejtë të tij.

Deti, si një autostradë e asfaltuar, përfaqëson një rrugë komunikimi të gatshme, pa investime infrastrukturore dhe me një impakt ambiental të ulët.

Në këtë drejtim, ky shërbim ka një rol të rëndësishëm, duke bërë të mundur sigurimin hidrolundrimor të bregdetit tonë, nëpërmjet vendosjes së fenerëve

detarë e bregdetarë, shenja detare për shfrytëzimin pa rrezik, jo vetëm të bregdetit, por dhe të porteve, bazave, ujërave të brendshme, etj.

SHHSH, ka kryer e kryen studime të karakterit hidrografik dhe hidrologjik të bregdetit, relievit dhe fundit të detit, për vendosjen e fenerëve, të shenjave detare dhe të elementëve nënujorë. Në vijimësi, drejton, organizon dhe përpunon botimin e hartave detare, vjetarëve, udhëzuesve të lundrimit dhe të fenerëve, siguron dhe mban në gatishmëri të plotë sistemin e faro-fenerëve përgjatë gjithë bregdetit të RSH, përpilon dhe përgatit për botim, duke bashkëpunuar me IGJU si dhe pajis me dokumentacionin e nevojshëm detar të gjitha mjetet lundruese të RSH, bashkëvepron me institucione hidrografike të shteteve të huaja për qëllime studimi apo bashkërendimi të veprimtarive të ndryshme.

Në këtë kuptim SHHSH, është jo vetëm një institucion tekniko-shkencor ushtarak, por tepër dobiprurës për transportin detar dhe ekonominë e vendit tonë.

Zhvillimi dhe përmirësimi i tyre teknologjik kaloi në disa etapa.

Cilat ishin ato?

Po, psh. në v. 1958-1960, u ndërtuan kulla fenerësh prej betoni dhe guri me lartësi nga 8 deri 14 m.

Në v. 1958-1961, u vendosën në shtylla metalike [tralice], fenerët e Kepit të Rodonit, të derdhjes së Vjosës e Kepit Shëngjin.

Në v. 1984-1986, u ndërtuan me arkitekturën e kohës, dy kulla të reja fenerësh, më 1985 u bë pajisja e disa fenerëve me aparatura elektronike automatike.

Më 1985, në bregdetin shqiptar

numëroheshin 40 fenerë, që mbulonin me rrezet e tyre ujërat tona bregdetare me një brez nga 6 deri 13 milje detare.

Për zbatimin e detyrave të institucioneve përkatëse ndaj sistemit sinjalistik në vendin tonë, ka një VKM, nr 1, datë 9.02.1985. Ku midis të tjerave thuhet se 2% e të ardhurave të takses së fenerevë i kalon SHHSH. Po sa realizohet kjo?

Sistemi i sinjalistikës detare në vitin 2009, pati zhvillimet dhe problematikën e saj, kush ishin disa prej tyre?

Nga eksperiencia dhe ligjet ndërkombëtare, portet e pa pajisura me sinjalistikë detare janë një “njollë e zezë” në bregdet për lundruesit dhe, si të tilla, nuk mund të njihen nga autoritetet ndërkombëtare si porte të sigurta dhe të përshtatshme për transport e turizëm.

Ndaj krijimi i standardeve nacionale të sinjalistikës me simbolet dhe ngjyrat e njohura në nivel ndërkombëtar sipas sistemit IALA, përbën një element të rëndësishëm që krijonjë lehtësim dhe mbështetje të nevojshme në zhvillimin e akuaturizmit.

Në bregdetin shqiptar ka gjithsej 64 fenerë, 39 fenerë në tokë, 8 kulla guri/betoni të një lartësie 6 deri në 14 m, 10 kulla plastike të një lartësie rreth 5 m, 10 tralice të një lartësie deri në 12 m, 4 shtylla hekuri, të një lartësie rreth 7 m, 7 impiante mbi objekte, 25 fenerë në det, 17 bova, 7 meda, 1 platforme.

Sipas zonave.

Shëngjin $2+2+4+1=9$

Durrës $1+5+15+4+1=26$

Vlorë

$1+3+1+2+2+4+4+2+1+2=22$

Sarandë $1+3+2+1=7$

Ndër vite SHSH ka bashkëpunuar me palën italiane, greke e turke, në

fushën e ndërtimit dhe të mirëmbajtjes së sistemit të sinjalistikës detare, po ashtu ka marëveshje bashkëpunimi me zyrën hidrografike të Mbretërisë së Bashkuar për realizimin e hartave hidrografike |përfshirë dhe ato elektronike|, udhëzues lundrimi dhe produkte të tjera hidrolundrimore, ndërkohë ka paraqitur kërkesën për tu anëtarësuar në Shoqatën Ndërkombëtare të Hidrografisë, |IHO|, me qendër në Monako të Francës.

Ngjarje me rëndësi për SHHSH ishte vendosja më 25 qershor 2010, e një feneri të fuqishëm në kalanë e Lëkurësit, Sarandë me ndihmën e palës italiane.

Përmirësime në teknologjinë e fenerëve...

Vitet e fundit me investimet e qeverive shqiptare dhe ndihmën e partnerëve janë bërë përmirësime të teknologjisë së fenerëve

Teknologjia e përdorur sot në vendet e zhvilluara është orientuar drejt përdorimit të fenerëve me llampa të tipit LED, që kanë dhe avantazhe të shumta si, kërkesë më të vogël në mirëmbajtje dhe riparime të shpeshta |jetëgjatësi e lartë|, tepër ekonomike në energji, më të mbrojtura nga dëmtimet, si dhe pashmëri më të madhe. Llampat LED, vetushqyese nëpërmjet paneleve diellore dhe të pajisura me sistem telemonitorimi, shihen si e ardhmja e sinjalistikës portale, ashtu si ato të tipit PEL |Port entry Light, fenerë me drejtim|, të cilët janë shumë të rëndësishme për hyrjen në porte, duke eliminuar në këtë mynyrë fenerët me mbulim.

Kjo teknologji ka mundësuar edhe telemonitorimin e bazuar në GSM/GPRS/UMTS, me dërgimin e një mesazhi ose e-maili me informacionin e nevojshëm për skuadrën e riparimit.

Nevojat për të ecur në të ardhmen... ?

Për të bërë të mundur realizimin e detyrave të shërbimit hidrografik është vlerësuar e nevojshme pajisja me një anije hidrografike e aftë të zgjidhë detyrat e

dhëna në kushtet klimaterike të vështira si dhe matjet hidrografike afër dhe larg bregut, psh.

-matjet e zonave të hyrjes së porteve, rrezeve të ndryshme për lundrim dhe pengesave natyrore.

-matjet meteorologjike-oqeanografike në lidhje me parametrat kimiko-fizike të ujrave në fund të detit.

-integrimin dhe shkëmbimin e të dhënave të mundshme me aktivitetet hidrografike të vendeve fqinj, në stërvitje apo misione të përbashkëta.

Porsa i përket funksionimit hidrografik dhe të kërkimit, është i nevojshëm programimi i mjeteve detare me kapacitete hidrografike të disponueshme për të bërë standardizimin dhe ndërveprimin operacional të mjeteve dhe të personelit, për të mundësuar përdorimin sa më mirë të fondeve dhe uljen e shpenzimeve.

Aktualisht Shërbimi Hidrografik në bashkëpunim me Institutin e Gjeografisë dhe Infrastrukturës Ushtarake prodhon harta detare me standarde ndërkombëtare. Hartat Shqiptare janë në dispozicion të lundëtarëve në formë elektronike. Ky shërbim ofrohet në bashkëpunim me Kompaninë Norvegjeze Primar e cila është kompani lider në këtë fushë dhe mbulon rreth 90% të tregut të hartave detare elektronike.

Zhvillimi i sektorit turistik ndër të tjera kërkon mbështetjen e lundëtarëve me Shërbime Hidrografike. Dy format më klasike të kontributit të këtij shërbimi për rritjen e sigurisë lundrimore në brigjet e Adriatikut dhe Jonit, janë hartat detare si dhe sistemi i sinjalistikës lundrimore. Bregdeti Shqiptar po bëhet gjithmonë e më tepër një nga destinacionet më të frekuentuara nga anijet turistike. Për të mbështetur një lundrimin për këtë kategori lundëtarësh, Shërbimi Hidrografik Shqiptar është drejt finalizimit të një marrëveshje me një Kompani të huaj, e cila mundëson mbështetjen e lundrimit me aplikacione lundrimi të thjeshta për tu përdorur.

Që nga viti 2018 në bregdetin shqiptar janë montuar katër sisteme moderne për monitorimin e baticë-zbaticës, të cilët kanë një rol kyç në pasqyrimin e të dhënave të sakta në prodhimin e hartave detare. Një nga projektet më ambicioze që po zhvillohet është dhe kompletimi i këtij shërbimi me një anije të re Hidrografike. Në drejtim të hartografisë është në proces dhe do të dalë shumë shpejt harta e gjirin e Porto Romano-s, e cila prodhohet për herë të parë, përditësimi i hartës për portet e Durrësit dhe Vlorës dhe Sarandës.

Sot SHHSH mirëmban 74 fenerë, nga të cilët 47 në tokë dhe 27 në det. {bova}.

Lidhur me ecurinë e këtij shërbimi në vitet e fundit në faqen zyrtare të Shërbimit Hidrografik Norvegjez shkruhet: "Shqipëria përmbush detyrimet e saj ndërkombëtare në përputhje me Kapitullin 5 (Siguria Lundrimore), rregulloren Nr.9 (Shërbimi Hidrografik) të Konventës Ndërkombëtare për Sigurinë e Jetës në Det (SOLAS).

Nga viti 1957 e aktualisht, drejtues të SHHSH kanë qenë, Arqile Papadhimtri, Mersin Shypi, Capajev File, Bashkim Kryeziu, Nikolla Tole, Ilirjan Hoxha, Gëzim Koci, Lulëzim Kryeziu, Blerim Hoxha, Artan Malo, Alfred Velaj dhe Emrush Bejdo. Në këtë sektor të rëndësishëm shërbenin kuadro e specialistë të aftë, me nivel, profesionistë jo vetëm si detarë, por dhe si inxhinjerë re teknikë. Bazuar në këtë histori të pasur me arritje konkrete në dobi të transportit detar në vendin tonë, arrijmë në konkluzionin se, Shërbimi Hidrografik Shqiptar është një sektor i rëndësishëm i cili përmirësohet cdo ditë për të siguruar lundrimin në ujërat tona.

'Antologjia e Detarisë shqiptare' është një botim brenda të cilit gjendet e plotë puna e kryer nga SHHSH, në dobi të transportit të vendit dhe specialistët që kanë shërbyer në këtë shërbim.

Në Komandën e Forcës Detare zhvillohet takim ekspertësh në fushën e hidrografisë

Në Komandën e Forcës Detare ka mbërritur një delegacion i Institutit Hidrografik italian, të cilët u pritën në një takim nga komandanti i Forcës Detare gjeneral brigade Ilir Xhebexhia. Komandanti i uroj mirëseardhjen delegacionit italian, si dhe shprehu vlerësimin e tij për bashkëpunimin e deritanishëm midis Institutit italian Hidrografik dhe Shërbimit tonë Hidrografik. Takimi vazhdoi në nivel ekspertësh si fillim shefi i Shtabit të Forcës Detare shprehu edhe njëherë vlerësimin për bashkëpunimin midis shtabit të Forcës Detare italiane dhe atij shqiptar, në disa fusha të sektorit detar ndër të cilat një vend të rëndësishëm zë dhe bashkëpunimi me hidrografinë.

Takimi vazhdoi me prezantimet përkatëse të Shërbimit Hidrografik shqiptar dhe Institutit italian të Hidrografisë, me të cilin u njohën me misionin, detyrat, organizimin, kapacitetet, aktivitetet dhe programet e zhvillimit për të ardhmen si dhe problematikat që hasin në zbatim të misionit.

BERNARD ZOTAJ

Njeriu tre-dimensional

Si ka qenë për ju të rriteni dhe të ngjisni shkallët e karrierës në një nga frontet më të vështira të shoqërisë shqiptare?

Karrierën ushtarake e kam filluar që në vitin 1975, kur nisa studimet në Shkol-lën e Bashkuar. Ishte një nisje e re për mua. Studiova dhe mësova me dëshirë, duke dalë një nga studentët e dalluar të kohës. Puna dhe studimi kanë qenë dy bashkudhëtarët e mi në jetën ushtarake. Ishte tepër e vështirë në atë kohë të ngjisje shkallët e karrierës ushtarake, por unë ia dola vetëm me punë këmbëngulëse dhe me disiplinë.

Cili është definicioni juaj dhe sa ndikues kanë qenë në formimin dhe zhvillimin social ndër breza?

Unë u formova si profesionist në dy sisteme politike diametralisht të ndryshëm nga njëri-tjetri. Punova shumë me organizatën e rinisë, e cila më dha një formim dhe edukim të gjithanshëm. Ndërsa në sistemin e demokracisë u mora shumë me studime historike dhe ushtarake. Kam studiuar në biblioteka dhe në arkiva për mjaft probleme të historisë ushtarake dhe të luftës.

Duke punuar me rininë për shumë vite njoha nga afër “skënderbegasit”, studentët ushtarakë të cilët kanë punuar fort dhe u bënë bërthama e ushtrisë shqiptare dhe shtresa më vitale e shoqërisë sonë. Nga shkollat ushtarake kanë dalë njerëz elitare që janë edhe krenari e arsimit ushtarak, kanë dalë komandues të denjë, ku si nga “skënderbegasit” dhe studentët ushtarakë ndër vite kanë arritur të bëhen, ministra, deputetët, presidentë, shkencëtarë, profesorë, artistë dhe sportistë edhe të arenës ndërkombëtare.

Sa vlerësuese kanë qenë sistemet politike në Shqipëri për këtë elitë të shoqërisë, me vlera dhe kontribute të veçanta?

Duke punuar 15 vite në sistemin monist dhe 30 vite në sistemin e demokracisë, pata një përvojë të dendur pune, pasi mu dha mundësia të punoj në shkollat ushtarake të Shqipërisë për shumë vite. Kontributi im ka qenë në fushën e historisë ushtarake, të mbrojtjes dhe të sigurisë, por jam marrë dhe me publistikë. Duke e parë nga lartësia e viteve në rrafshin tre-dimensional në karrierën ushtarake kam lënë gjurmë si historian, si shkrimtar dhe bashkautor veprash letrare dhe të historisë ushtarake.

Sa sfiduese kanë qenë për njëra-tjetrën?

Kam botuar mjaft monografi që i bëjnë jehonë ngjarjeve historike të Lumit të Vlorës, por dhe të trevave të tjera të vendit, të tilla si “Oxhaku i Zote në Smokthinë”, “Konaku i Habil Laçes në Tragjas”, “Njeriu i bukur”, “Yjet e Ramicës”, “Antifashisti në xhandarmëri”, “Epopeja e fitimtarëve”, si dhe studimin monografik për historinë “Zona e Parë Operative Vlorë-Gjiro-kastër-Mallakastër 1943-1944”, “Figurat kryesore të Luftës së Dytë Botërore” etj. Çdo libër dhe monografi ka pasur prurje të reja dhe është mirëpritur nga lexuesi. Me bashkautorësi kemi bërë dhe Historinë e Shqipërisë, për klasat

9 dhe 12, të miratuara nga Ministria e Arsimit. Të gjitha librat dhe monografitë e botuara gjenden në Bibliotekën Kombëtare, si dhe në disa biblioteka lokale dhe familjare.

Nga buron muza juaj krijuese dhe cili është personazhi historik që ju ka frymëzuar në veprat tuaja?

Skënderbeu është figura legjendare e historisë të popullit shqiptar, të cilin e kam studiuar dhe kam shkruar shpesh për të në shtypin ushtarak. Skënderbeun e kam trajtuar nga pikëpamja studimore duke nxjerrë cilësitë e tij prej ushtaraku të formuar, të një drejtuesi dhe udhëheqësi, por dhe të dimensionit të një strategu me famë europiane.

Më ka tërhequr shumë dhe Klauzeviçi, i cili ka shkruar shumë për luftën dhe ka dhënë mjaft leksione të vlefshme të cilat kur i studion dhe mëson, arrin të kuptosh thelbin e luftës, por dhe të historisë ushtarake.

Cili është ndryshimi midis artit ushtarak të Skënderbeut dhe atij të strategëve ushtarakë në ditët tona?

Arti ushtarak i Skënderbeut është një përvojë mjaft shekullore dhe luftërat e popullit tonë patën për bazë këtë përvojë të madhe. Skënderbeu jetoi dhe luftoi në luftëra, pothuajse çdo vit do të kishte beteja të cilat më shkathësinë dhe zgjuarsinë e me formimin e tij ushtarak i fitoi të gjitha. Ndryshimi për strategët sot, është se ka evoluar shumë mendimi ushtarak dhe është përsosur shumë armatimi dhe teknika luftarake. Strategët ushtarakë sot nuk i marrin menjëherë

benefitet, ka ndryshuar shumë njeriu, arma dhe terreni.

Nga pikëpamja profesionale, komandantët e ushtrisë sot janë strategë?

Është një përgjigje e vështirë. Komandantët e ushtrisë janë tepër të përgatitur nga ana profesionale, por nuk mund të jenë strategë, pasi luftën e fillon dhe e përfundon politika. Që të arrijnë formatin e strategut, komandantët duhet të shquhen edhe në fushën e mendimit ushtarak, por dhe të përsosjes së armatimit bashkëkohor.

A është ky një kusht për të pasur një ushtri të fortë?

Si studiues dhe bashkautor i tekstit të historisë së Shqipërisë dhe si njohës i thellë i përpjekjeve të popullit shqiptar për liri dhe pavarësi, unë mendoj që komandantët ushtarakë të rangjeve të larta, duhet të jenë në radhë të parë ushtarë, të njohin në përsosmëri armatimin dhe teknikën, terrenin si dhe forcën që do të drejtojnë.

Cilat janë vlerat e LANÇ-it dhe a janë nderuar pjesëtarët e kësaj lëvizjeje?

LANÇ-i është vlera më e madhe kombëtare në historinë e popullit shqiptar. Në këtë luftë Shqipëria u rreshtua në krahun e duhur, por dhe organizoi një masivizim të madh të popullsisë për luftë. Ende nuk janë nderuar dhe vlerësuar pjesëtarët e kësaj lëvizjeje të madhe kombëtare. Shumë komandantë dhe komisarë të kësaj lufte dhe sot kanë ngelur të pavlerësuar për tërë ato

Duke punuar me rininë për shumë vite njoha nga afër “skënderbegasit”, studentët ushtarakë të cilët kanë punuar fort dhe u bënë bërthama e ushtrisë shqiptare dhe shtresa më vitale e shoqërisë sonë. Nga shkollat ushtarake kanë dalë njerëz elitare që janë edhe krenari e arsimit ushtarak, kanë dalë komandues të denjë, ku si nga “skënderbegasit” dhe studentët ushtarakë ndër vite kanë arritur të bëhen, ministra, deputetët, presidentë, shkencëtarë, profesorë, artistë dhe sportistë edhe të arenës ndërkombëtare.

sakrifica dhe privime që krijoi kjo luftë. Shoqëria shqiptare, por dhe Ministria e Mbrojtjes duhet të jenë promotorët e vlerësimit të luftëtarëve. Jemi ende shumë prapa në këtë drejtim...

Cili ishte roli i intelektualëve dhe patriotëve brenda vendit?

Lufta u organizua dhe u zhvillua nga intelektualë që kishin studiuar në Lindje dhe në Perëndim. U aktivizuan shumë dhe patriotë të mëdhenj e figura kombëtare, të cilët nga reputacioni dhe patriotizmi i treguar, masa e popullit i vlerësoi dhe ndoqi rrugën e tyre të lirisë. Kështu LANÇ-i për mua kishte dy shtylla kryesore, intelektualët dhe patriotët që u vunë në krye të kësaj lëvizjeje. Pati intelektualë dhe patriotë që u bënë antifashistë si frymë e kohës, por dhe komunistë të cilët në atë kohë ishin për luftë të vendosur kundër fashizmit.

Kush ishte roli i rretheve patriotike shqiptare jashtë vendit?

Në çdo kohë rrethet patriotike shqiptare kanë luajtur një rol të madh në zgjimin e ndërgjegjes kombëtare shqiptare. Kështu kujtojmë periudhën e Rilindjes Kombëtare, periudhën e Pavarësisë, gjatë Luftës së Parë Botërore, të Luftës së Vlorës, të Dibrës dhe të Koplikut të vitit 1920, por dhe në kohën e regjimit të Zogut. Vatra të zjarra u bënë shqiptarët në Bukuresht, në Sofje, në Stamboll, në Selanik, në Austri, deri në SHBA.

A ka një ligj të mirëfillt për të ruajtur vlerat dhe figurat historike

pavarësisht ndryshimeve politike?

Nuk ka ligje për të ruajtur figurat historike, doli një ligj në kohën e pluralizmit në vitet 1991-1992, por u shua shpejt. Ndërsa për dëshmorët të cilët ranë në luftë, dhe jo pak, por mbi 28 mijë, bijtë dhe bijat më të mirë të atdheut, pjesa më e ndritur e historisë të popullit tonë. Ngjyrimet politike e kanë zbehur shkëlqimin e tyre dhe njëkohësisht luftojnë ta deformojnë. Ka një ligj për statusin e dëshmorit, dhe bëhen përpjekje për të lartësuar vlerat e tyre nga Organizata e Dëshmorëve dhe Organizata e Veteranëve.

Po tek ne ndodhet një pavijon i tillë, i cili sjell në vëmendjen e brezave historinë e të parëve të tyre pa deformime politike?

Janë bërë dhe bëhen përpjekje për historinë e LANÇ-it. Shumë objekte dhe materiale të tjera janë dëmtuar në muzetë historikë në Tiranë, por dhe në qarqet kryesore të vendit. Në Luftën e Dytë Botërore edhe në Shqipëri pati fitues dhe humbës. Tani humbësit janë kthyer në fitimtarë dhe luftojnë të ndryshojnë historinë. Ndërsa për historinë e sistemit socialist ende nuk po bëhet për t’u ruajtur sa e si duhet...

A mbetet ajo, pjesë e historisë së marshimit njerëzor?

Historianët, edhe historianët ushtarakë kanë një meritë të madhe në përjetësimin e vlerave dhe heroizmave të popullit. Ata janë pjesë e armatës, duhet të hedhim më shumë dritë mbi të vërtetat e patjetërsueshme të së kaluarës sonë dhe të ndihmojnë brezat e rinj të ndërtojnë të ardhmen e tyre në mesazhe frymëzuese që vijnë nga historia.

Hulumtimet dhe studimet tuaja kanë ndriçuar epopenë e Luftës së Vlorës të vitit 1920. Nëse do veçonit 1 datë, 1 ngjarje dhe 1 personazh si do ta vendosnit atë në panteonin e madh të vlerave historike?

Kam shkruar së bashku me Prof. Shadin Lekën monografinë “Arti ushtarak në Luftën e Vlorës të vitit 1920” dhe në kuadrin e 100-vjetorit të Luftës së Vlorës shkrova dhe botova librin “Epopeja e Fitimtarëve”. Për kontributin e dhënë në studimet ushtarake Presidenti i Republikës më ka dhënë titullin “Mjeshtër i Madh”.

Si datë do të veçoj 5 qershorin 1920, kur nisi Lufta e Vlorës, ishte një datë që mund të ishte ditë kombëtare përkujtimore, pasi me një sulm të rrufeshëm në të njëjtën kohë u morën 5 garnizone italiane brenda ditës.

Si ngjarje veçoj 15 gushtin 1943, kur krijohet Brigada I Sulmuese, formacion i madh ushtarak. Ndërsa si personazh do të veçoj Isa Boletinin, një udhëheqës popullor dhe strateg ushtarak.

Në përpjekje për të marrë sa më shumë informacion për lexuesin mbi një enciklopedi historike të pakompromis me të vërtetat e saj, ju falënderoj!

Intervistoi:

Anjeza MUSOLLARI

Qendra e Personel Rekrutimit

Një hap i sigurt drejt suksesit

Ministria e Mbrojtjes së Shqipërisë në kuadër të bashkëpunimit me aleatin tonë strategjik SHBA, ofron kuota studimi për studentët tanë

Ministria e Mbrojtjes së Shqipërisë në kuadër të bashkëpunimit me aleatin tonë strategjik SHBA, ofron kuota studimi për studentët tane. Një hap i sigurt drejt suksesit.

Mundësi studimi në Akademitë Ushtarake më të mira të Shteteve të Bashkuara të Amerikës.

18 kuota studimesh gjithsej;
- 6 kuota studimi në Akademinë e Forcave Ajrore
- 6 kuota studimi Akademinë e Forcave Detare
- 6 kuota studimi në Akademinë Ushtarake West Point
Dokumentat pranohen deri më 15 Nëntor 2021.

Qendra e Personel Rekrutimit kërkon të përzgjedhë 6 (gjashtë) kandidatë për çdo Akademi Ushtarake (Akademinë e Forcave Ajrore, Akademinë e Forcave Detare dhe Akademinë West Point) në Shtetet e Bashkuara të Amerikës, për vitet akademike 2022-2026. Kandidatët e përzgjedhur do të jenë pjesë e seleksionimit të mëtejshëm nga vendi pritës.

Afati kohor për dorëzimin e dokumentacionit pranë Qendrës së Personel Rekrutimit është deri më 15 nëntor 2021.

1. Kriteret e pranimit të kandidatëve:

- Të jetë shtetas shqiptar.
- Të mos jetë i dënuar nga gjykata për vepra penale.
- Të mos jetë në ndjekje penale
- Të mos jetë në proces gjykimi penal nga gjykata.
- Të mos ketë probleme me deportimin.
- Të mos jetë përdorues i lëndëve narkotike dhe alkolit, për të cilat do të paraqesin testet e kryera.
- Të mos jetë person i dyshuar nga organet e zbatimit të ligjit për veprimtari të kundraligjshme apo kriminale.
- Të jetë në moshë jo më pak se 18 vjeç dhe jo më shumë se 22 vjeç, në ditën e fillimit të vitit akademik (1 shtator 2022).
- Të ketë gjatësinë trupore jo më pak se 165 cm për meshkujt dhe jo më pak se 160 për femrat.
- Të ketë kryer arsimin parauniversitar brenda ose jashtë vendit, të njohur dhe ekuivalentuar nga Ministria e Arsimit dhe Sporteve të Republikës së Shqipërisë. Në momentin e aplikimit kandidati duhet të paraqesë dokumentat e përfundimit të arsimit. Kandidatët që janë duke ndjekur studimet e vitit të fundit duhet të paraqesin një vërtetim mbi rezultatet e dy viteve të para dhe në përfundim të studimeve duhet të paraqesin diplomën dhe certifikatën e notave.
- Të ketë notën mesatare të arsimit parauniversitar, jo më pak se 7 (shtatë).
- Të mos jetë i martuar.
- Të mos jetë bartës i virusit HIV, Hepatit B dhe SST (Sëmundje Seksualisht

të Transmetueshme), të mos ketë kaluar apo të vuajë ndërkohë nga sëmundje të tjera të zemrës, veshkave, hepatike, pulmonare, neuropsikiatrike, sistemit lokomotor (sistemit kockor dhe lëvizjes) apo të mos jetë përdorues i lëndëve narkotike.

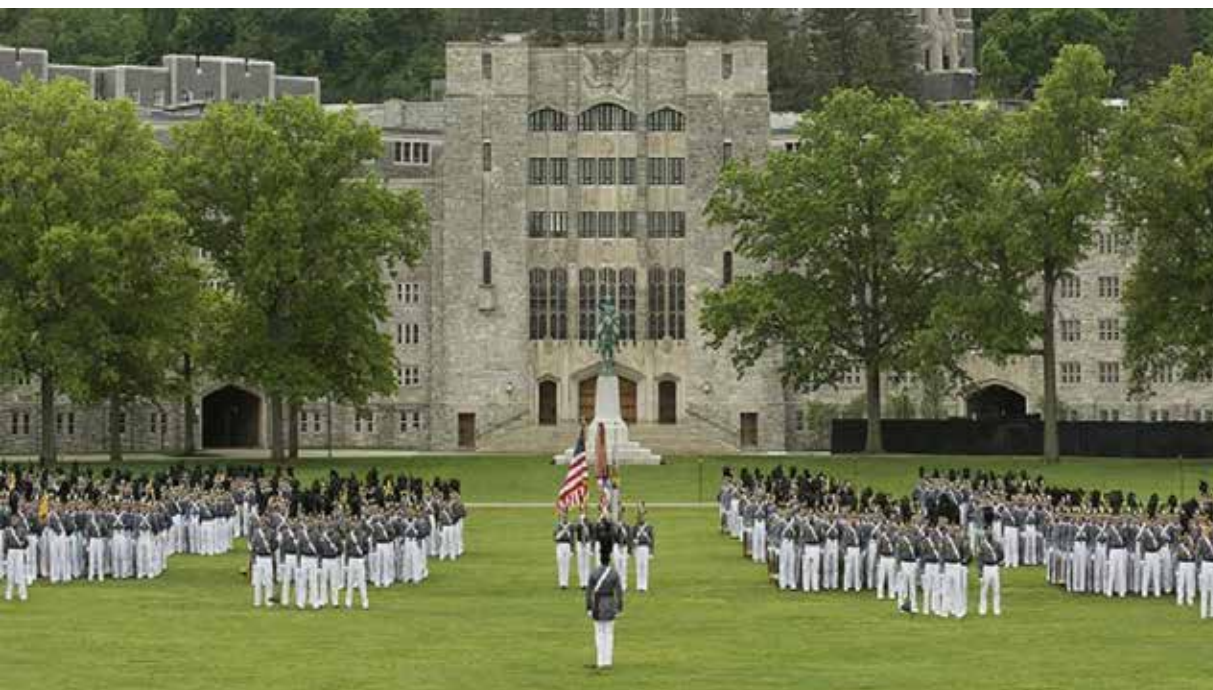
- Të rezultojë kalues në testet fizike, shëndetësore, intelektuale, gjuhësore ose trajnuese, që zhvillohet nga vendi pritës në Shqipëri ose pranë akademive ushtarake jashtë vendit.
- Të zotërojnë gjuhën angleze në të lexuar, të shkruar e të folur dhe të sigurojnë mbi 75 pikë në testimin ALCPT. Ata duhet të jenë regjistruar për zhvillimin e testimeve online të TOEFL dhe SAT ose ACT.
- Të rezultojë kalues në testet fizike, shëndetësore, intelektuale, gjuhësore ose trajnuese, që zhvillohen nga vendet partnere në vendin tonë ose pranë shkollave ushtarake jashtë vendit, me qëllim

pranimin në shkolla ushtarake.

- Të jetë shpallur fitues në përfundim të konkurimit.
- Të plotësojë kushtin e sigurisë.
- Të jetë vlerësuar i aftë për të shërbyer në FA gjatë ekzaminimit mjekësor në Njësinë Mjekësore Ushtarake.
- Kandidatët nuk mund të regjistro-

hen për ndjekjen e studimeve në institucionet arsimore ushtarake jashtë vendit, në rast se: a. Kanë kryer më parë të njëjtin nivel arsimor ushtarak brenda ose jashtë vendit. b. Kanë qenë kontingjent i Forcave të Armatosura për ndjekjen e studimeve ushtarake brenda dhe jashtë vendit dhe nuk i kanë përfunduar ato.

- Kandidati që nuk plotëson qoftë edhe një nga kriteret e përmendura më sipër, s'kualifikohet.

2. Dokumentet për regjistrim:

• Kandidatët për regjistrim duhet të paraqesin pranë Zyrës së Pritjes të Qendrës së Personel Rekrutimit, Tiranë dokumentacionin e mëposhtëm:

- Kërkesë me shkrim për ndjekjen e studimeve ushtarake, ku të specifikohet institucioni arsimor dhe preferenca e degës për të cilën aplikohet.
- Formular me të dhënat personale sipas formatit të përcaktuar, Aneksi A.
- Fotokopje e noterizuar e dokumentit zyrtar (diplomës) që vërteton përfundimin e arsimit përkatës së bashku me certifikatën dhe listën e notave, ose vërtetim që ka mbaruar dy vitet e para të arsimit me listën e notave.

□ Fotokopje e kartës së identitetit. • Fotografi për dokument (4x6), 2 (dy) copë.

• Fotokopje të pasaportës e vlefshme për jashtë shtetit.

• Certifikatë për TOEFL, SAT (ACT), ose dokument i cili vërteton se aplikanti është regjistruar për testimet që zhvillohen online për TOEFL dhe SAT ose ACT.

• Raport mjekësor i aftë për të kryerjen e studimeve, të lëshuar nga mjeku i familjes i qendrës shëndetësore të vendbanimit të kandidatit, i shoqëruar edhe me një raport shpjegues, ku deklarohet se kandidati është i shëndetshëm, nuk ka sëmundje kronike, infektive, të shëndetit mendor në anamnezën e tij personale dhe nuk është përdorues i lëndëve narkotike.

• Ekzaminimet mjekësore për agjentë infektiv (Hepatit B, Hepatit C, HIV/AIDS, Sifiliz), grupin e gjakut dhe lëndët narkotike, lëshuar nga Qendra Kombëtare e Transfuzionit të Gjakut dhe/ose bankat e gjakut apo drejtoritë e Shëndetit Publik në rrethet ku banojnë, si dhe testet për lëndët narkotike nga laboratorët e certifikuar nga Ministria e Shëndetësisë dhe mbrojtjes Sociale..

• Formularët e vetëdeklarimit, të cilët plotësohen pranë Qendrës së Personel Rekrutimit në momentin e dorëzimit të dokumentacionit.

Dokumentacioni që duhet të paraqesin kandidatët e kualifikuar në testimet e zhvilluara, brenda 10 ditëve:

- Dëshmi penaliteti.
 - Vërtetim nga gjykata.
 - Vërtetim nga prokuroria.
 - Vërtetim nga përmbartimi.
 - Raportin mjekësor të lëshuar nga komisioni mjeko-ligjor, në Njësinë Mjekësore Ushtarake.
3. Datat e testimit:
- Testi i Gjuhës së Huaj (Anglisht): 17.11.2021
Testi Fizik: 17.11.2021
Testi Intelektual: 18.11.2021
Testi Psikologjik: 18.11.2021

Stoltenberg pret Komandantin e ri Suprem të ACT

Ndryshohet Komanda Aleate e Transformimit në Norfolk, Virxhinia në SHBA

MSC. MIMOZA GOLIKJA

Sekretari i Përgjithshëm i NATO-s Jens Stoltenberg mori pjesë në Ndryshimin e Komandës në Komandën Aleate të Transformimit në Shtetet e Bashkuara më 23 shtator 2021. Në ceremoninë e zhvilluar në Norfolk, Virxhinia, gjenerali Philippe Lavigne i Forcave Ajrore dhe Hapësinore Franceze mori detyrën si Komandant Suprem i Komandës Aleate të Transformimit, një nga dy komandantët strategjikë të NATO-s. Detyra u dorëzua nga gjenerali francez André Lanata.

Komandanti Suprem i Transformimit Aleat udhëheq transformimin e strukturave, forcave, aftësive dhe doktrinae ushtarake të NATO-s në mënyrë që të përmirësojë efektivitetin ushtarak të Aleancës dhe u bën rekomandime autoriteteve politike dhe ushtarake të NATO-s.

Sekretari i Përgjithshëm tha se: “Franca është një aleate e fortë dhe shumë e vlerësuar e NATO-s, me aftësi të përparura dhe forca shumë profesionale. Për më shumë se një dekadë, Franca ka emëruar oficerët e saj më të mirë që kanë marrë këtë komandë”. Ai vlerësoi gjeneralin Lanata dhe gjeneralin Lavigne si “udhëheqës të mëdhenj të përkushtuar ndaj Aleancës sonë transatlantike”. Zoti Stoltenberg theksoi punën e rëndësishme të Komandës Aleate të Transformimit në ndihmën për të përshtatur NATO-n me sfidat dhe teknologjitë e reja shkatërruese. “Që NATO të jetë provë e së ardhmes, ne duhet të vazhdojmë me ritmin e shpejtë të ndryshimit teknologjik. Përshejtoni inovacionin, në mënyrë që të mbetemi konkurrues dhe të ruajmë avantazhin tonë.”, -tha ai.

Në njohje të kontributit të gjeneral Lanata në Aleancë, Sekretari i Përgjithshëm i dhuroi atij Medaljen e Shërbimit Meritor të NATO-s.

Dy gjeneralët francezë, ceremonia dhe sfidat e reja të NATO-s

“Është vërtetë një kënaqësi e madhe për mua të kthehem në Norfolk dhe më vjen mirë që të gjithë mund të mblidhemi këtu, për të nderuar dy burra, të cilët nuk janë vetëm pilotë dhe komandantë me përvojë, por edhe udhëheqës të mëdhenj të përkushtuar ndaj Aleancës sonë transatlantike”, -tha Jens Stoltenberg në fjalën e tij në ceremoninë e ndryshimit të Komandës në Komandën Aleate të Transformimit në Norfolk, Virxhinia, SHBA. Duke ju drejtuar dy gjeneralëve francezë, gjeneral Lanata dhe gjeneral Lavigne, Stoltenberg tha se: “Franca është një aleate e fortë dhe shumë e vlerësuar e NATO-s, me aftësi të përparura dhe forca shumë profesionale” dhe se për më shumë se një dekadë, “Franca ka emëruar oficerët e saj më të mirë” për të marrë këtë komandë. “Gjeneral Lavigne, ju jeni pjesë e asaj tradite të shkëlqyer, ju filluat karrierën tuaj si pilot luftarak, në misionet luftarake fluturuese në ish Republikën e Jugosllavisë dhe Irakut, kontribuat me përvojën tuaj dhe ekspertizën tuaj për të trajnuar dhe mësuar shokët dhe pilotët për të ndihmuar në planifikimin dhe kryerjen e operacioneve, veçanërisht në Haiti, dhe në Azinë Jugore pas cunamit. Ju keni qenë gjithashtu në Afganistan, ku keni komanduar aeroportin në Kabul”, -tha Stoltenberg në vlerësim të gjeneralit Lavigne i cili vjen në krye të ACT me një karrierë të jashtëzakonshme edhe si Shef i Shtabit të Forcave Ajrore dhe Hapësinore të Francës. “Përvoja dhe profesionalizmi juaj ju bëjnë personin e përsosur për të

marrë përsipër detyrën e Komandantit Suprem të Aleancës së Transformimit”, -tha Sekretari i Përgjithshëm i NATO-s. “Ju bashkoheni në një moment vendimtar për Aleancën tonë, ndërsa ne tani po përgatitim NATO-n për dekadën e ardhshme dhe më gjerë”, -tha Jens Stoltenberg duke uruar në emër të të gjithëve në NATO një mirëseardhje të ngrohtë. “Mezi pres të punoj me ju!”, -tha ai. Duke vlerësuar stafin e ACT, Stoltenberg i tha gjeneralit se ai ishte i sigurt që shpejt do të zbulonte ngrohtësinë dhe miqësinë e jashtëzakonshme të komunitetit lokal në Norfolk. “Njerëzit këtu kanë mirëpritur dhe mbështetur burrat dhe gratë e NATO-s për shumë dekada dhe do të doja t’i falënderoja për gjithçka që bëjnë për ata që janë vendosur këtu, pavarësisht se nga janë, njerëzit e Norfolk e bëjnë këtë të ndjehen si në shtëpi”.

Në Samitin e NATO-s në qershor, “udhëheqësit tanë ranë dakord me NATO 2030, një axhendë ambicioze për sigurinë tonë të ardhshme, një e ardhme që tashmë është formuar nga njeriu të cilit i themi lamtumirë sot, mikut tonë të mirë, gjeneral Lanata. Që NATO të jetë dëshmi e së ardhmes, ne duhet të vazhdojmë me ritmin e shpejtë të ndryshimit teknologjik, përshejtimin e inovacionit, në mënyrë që të mbetemi konkurrues dhe të ruajmë avantazhin tonë”, -tha Sekretari i Përgjithshëm i NATO-s, në vlerësimin e gjeneralit Lanata. Jens Stoltenberg nënvizoi gjithashtu kontributin domethënës të gjeneralit Lanata në zhvillimin e konceptit të gurrthemelit të luftës të NATO-s, e cila do të udhëheqë zhvillimin e aftësive të Aleancës deri në vitin 2040. “Puna juaj ka lënë gjurmë në këtë Aleancë dhe kjo punë do të çohet përpara nga pasardhësi juaj, ndërsa ne vazhdojmë të përshtatem. André, kur të kthehesh në Francë, e di që do të të mungojnë miqtë e shumë të që ke bërë këtu në ACT. Por dijeni që atyre do ju mungoni ju po aq shumë. Ata do të kujtojnë vizionin tuaj të jashtëzakonshëm, veçanërisht në lidhje me zhvillimin e aftësive. Ata do të kujtojnë krenarinë dhe pasionin tuaj për ishullin tuaj të lindjes

të Korsikës”, -tha Stoltenberg. “Gjeneral Lanata, ka qenë privilegj i NATO-s që ju shërbyet si Komandant Suprem i Aleancës së Transformimit”, -falënderoi Sekretari i Përgjithshëm në emër të të gjithë aleatëve dhe të gjithë shtabeve të NATO-s, komandantin në largim të ACT-së, për kontributin e jashtëzakonshëm në Aleancën, duke e nderuar atë me Medaljen e Shërbimit të Merituar të NATO-s.

ACT përcakton kontekstin e ardhshëm ushtarak

Konfliktet e së nesërme nuk mund të ftohen me aftësitë, proceset, teknologjinë e sotme ose të djeshme. Komanda e Transformimit të Komandës Aleate (ACT), është ajo që përcakton kontekstin

e ardhshëm ushtarak, duke identifikuar sfidat dhe mundësitë në mënyrë që të përtërijmë dhe mbajmë avantazhin e luftës. ACT siguron ndërveprim maksimal; u jep strukturë dhe përparësi forcave të NATO-s përmes planifikimit të mbrojtjes dhe zhvillimit të aftësive; zbaton novacionin për të shfrytëzuar idetë, procedurat dhe teknologjitë në dobi të zhvillimit të luftës së NATO-s; dhe, në të gjitha këto, shfrytëzon fuqinë intelektuale të një rrjeti të madh të industrisë, akademisë, ekspertizës ushtarake dhe civile në kombe, në agjencitë e NATO-s dhe Qendrat e Përsosmërisë të NATO-s.

ACT është një nga dy Komandat Strategjike në krye të strukturës komanduese ushtarake të NATO-s.

Tjetra, Operacionet e Komandës Aleate (ACO), e cila është përgjegjëse për planifikimin dhe ekzekutimin e të gjitha operacioneve ushtarake të NATO-s. ACT drejton përshtatjen ushtarake të Aleancës, duke koordinuar përpjekjet kombëtare për të siguruar koherencën dhe ndërveprimin, për tu siguruar që NATO ka Instrumentin e duhur Ushtarak të Fuqisë për të ndihmuar në garantimin e lirisë dhe sigurisë së anëtarëve të saj. ACT përmirëson gatishmërinë dhe besueshmërinë e qëndrimit të NATO-s dhe ndihmon Strukturën e Komandës së NATO-s (NCS) për të komanduar, kontrolluar dhe mbështetur në mënyrë efikase operacionet ushtarake aktuale dhe të ardhshme, duke siguruar një kalim të sigurt dhe të qëndrueshëm ndaj krizave dhe konflikteve, nëse është e nevojshme.

ACT drejtohet nga Komandanti Suprem Aleat i Transformimit (SACT), i cili ushtron përgjegjësitë e tij nga selia në Norfolk, Virginia, Shtetet e Bashkuara. Dhe ndërkohë SACT është përgjegjës para Komitetit Ushtarak për transformimin dhe zhvillimin e Aleancës për të siguruar që është e aftë të përballojë sfidat e sotme dhe të nesërme. Komiteti Ushtarak është autoriteti i lartë ushtarak në NATO dhe është nën autoritetin e përgjithshëm politik të Këshillit të Atlantikut të Veriut.

Kjo Komandë Strategjike drejton Komanda të ndryshme vartëse të Përbashkëta dhe ka lidhje të forta me objektet e arsimit dhe trajnimit, si dhe me Ministrinë e Mbrojtjes. ACT është gjithashtu e lidhur ngushtë me Strukturën e Forcave të NATO-s (NFS) në përgjithësi, e cila përbëhet nga forca të vendosura në dispozicion të Aleancës nga vendet anëtare, së bashku me strukturat e tyre komanduese dhe të kontrollit.

Drejtori Ekzekutiv i Agjencisë Ndërkombëtare të Energjisë (IEA) Dr Fatih Birol viziton Selinë e NATO-s

Sekretari i Përgjithshëm i NATO-s mirëpret bashkëpunimin me Agjencinë Ndërkombëtare të Energjisë

Sekretari i Përgjithshëm i NATO-s Jens Stoltenberg, më 28 shtator 2021 priti Drejtorin Ekzekutiv të Agjencisë Ndërkombëtare të Energjisë (IEA) Dr Fatih Birol në Selinë e NATO-s, për të diskutuar tema me interes reciprok për të dyja organizatat. Këto tema përfshinin ndryshimin dhe sigurinë klimatike, sigurinë e energjisë dhe tranzicionin e energjisë së pastër, si dhe forcimin e bashkëpunimit midis NATO-s dhe IEA.

Këtë vit, si NATO ashtu edhe IEA kanë ndërmarrë hapa të mëdhenj për të adresuar ndryshimet klimatike. Në Samitin e Aleancës në qershor, udhëheqësit e NATO-s ranë dakord për Planin e parë të Veprimit të Aleancës për Ndryshimin e Klimës dhe Sigurinë, përfshirë ndryshimet klimatike në

spektrin e plotë të punës së NATO-s. Në të njëjtën kohë, IEA mori orientimin në drejtimin e rrugës përpara në politikat e energjisë, të cilat mund të çojnë në emetime zero të karbonit.

Sekretari i Përgjithshëm përshëndeti rritjen e bashkëpunimit midis NATO-s dhe IEA. Kalimi global drejt energjisë së pastër i bën lidhjet më të ngushta edhe më të rëndësishme.

Zgjerimi i dialogut midis NATO-s dhe Kinës

Sekretari i Përgjithshëm i NATO-s takim virtual me ministrin e Jashtëm të Kinës Wang Yi

Sekretari i Përgjithshëm i NATO-s Jens Stoltenberg u takua virtualisht me këshilltarin Shtetëror dhe ministrin e Punëve të Jashtme të Republikës Popullore të Kinës, Wang Yi, më 27 shtator 2021. Sekretari i Përgjithshëm dhe ministri i Jashtëm diskutuan marrëdhëniet NATO-Kinë dhe shkëmbyen mendime mbi sfidat aktuale të sigurisë ndërkombëtare.

Sekretari i Përgjithshëm mirëpriti zgjerimin e dialogut midis NATO-s dhe Kinës, dhe vuri në dukje potencialin për angazhim të mëtejshëm në sfidat e përbashkëta, të tilla si ndryshimet klimatike. Sekretari i Përgjithshëm kujtoi se NATO nuk e sheh Kinën si një kundërshtar, por i bëri thirrje Kinës të respektojë angazhimet e saj ndërkombëtare dhe të veprojë me përgjegjësi në sistemin ndërkombëtar. Ai ngriti shqetësimet e NATO-s mbi politikën shtrënguese të Kinës, zgjerimin e arsenalit bërthamor dhe mungesën e transparencës në modernizimin e saj ushtarak. Sekretari i Përgjithshëm i bëri thirrje Kinës që të përfshihet në mënyrë domethënëse në dialog, ndërtimin e besimit dhe masat e transparencës në lidhje me aftësitë dhe doktrinën e saj bërthamore. Ai theksoi se transparenca reciproke dhe dialogu mbi kontrollin e armëve do të përfitojë si NATO ashtu edhe Kina. Sekretari i Përgjithshëm dhe ministri i Jashtëm kinez diskutuan gjithashtu zhvillimet në Afganistan. Sekretari i Përgjithshëm theksoi se aleatët e NATO-s shkuan në Afganistan për të siguruar që vendi të mos shërbejë përsëri si një platformë për terroristët

dhe kujtoi se asnjë sulm terrorist kundër vendeve tona nuk ishte organizuar nga Afganistani që nga viti 2001. Stoltenberg theksoi gjithashtu rëndësinë e një koordinimi e qasje ndërkombëtare, duke

përfshirë edhe vendet nga rajoni, për të mbajtur përgjegjësi talebanët për angazhimet e tyre në luftimin e terrorizmit dhe mbrojtjen e të drejtave të njeriut, jo më pak të drejtat e grave.

NATO stërvitet në Maqedoninë e Veriut për shpëtimin e jetës gjatë fatkeqësive natyrore

Nga 20 deri më 23 shtator 2021, 27 vende aleate dhe partnere dhe 16 organizata rajonale dhe ndërkombëtare u mbledhën në dhe rreth qyteteve të Ohrit dhe Strugës në Maqedoninë e Veriut, duke praktikuar aftësinë e tyre për të punuar së bashku dhe për të shpëtuar jetë gjatë fatkeqësive natyrore me intensitet të lartë. “Maqedonia e Veriut 2021” ishte stërvitja e 19-të e reagimit ndaj katastrofave e organizuar nga Qendra Koordinuese Euro-Atlantike e NATO-s për Reagimin e Fatkeqësive (EADRCC), e bashkëorganizuar këtë vit nga Qendra për Menaxhimin e Krizave në Maqedoninë e Veriut. I nxjerrë nga incidentet e mëparshme të fatkeqësive, skenari kombinoi operacionet e kërkimit dhe shpëtimit, reagimin ndaj përmbajtjeve, përgjigjen ndaj incidenteve kimike, biologjike ose radiologjike dhe fushatat kundër dezinformimit. Ushtrimi kishte për qëllim përmirësimin e gatishmërisë kombëtare dhe kolektive, ndërveprimit dhe elasticitetit në situata emergjente fatkeqësive. Ai gjithashtu siguroi mundësinë për të testuar përdorimin e Sistemit të Komandës së Incidentit të Gjeneratës së ardhshme të NATO-s (NICS), një platformë bashkëpunuese e bazuar në ueb që lehtëson koordinimin në kohë reale të përgjigjeve ndaj katastrofave, midis kombeve të rajonit të Ballkanit Perëndimor. Ky vit shënoi herën e parë që stërvitja e NATO-s për reagimin ndaj fatkeqësive u mbajt në një shtet anëtar të NATO-s. Republika e Maqedonisë së Veriut ishte ende një vend partner kur kërkoi të organizonte stërvitjen. Për shkak të pandemisë COVID-19, stërvitja duhej të shtyhej dy herë, dhe ndërkohë, Maqedonia e Veriut u bë aleati i 30-të i NATO-s në mars 2020. Përvoja e fituar në stërvitjet e mëparshme të EADRCC ka ndihmuar aleatët dhe partnerët të shpëtojnë jetë në të gjithë botën, si gjatë uraganit Katrina në Shtetet e Bashkuara dhe tërmetit të Pakistanit në 2005; përmbajtjet që prekën Ballkanin Perëndimor në 2014; dhe zjarret pyjore dhe përmbajtjet që goditën Evropën në verën e vitit 2021.

TEKNOLOGJITË E REJA, KIBERNETIKA DHE INTELIGJENCA ARTIFICIALE

Mircea Geoan: NATO do të vendosë standardin për përdorimin etik të teknologjive të reja

Në një fjalim virtual në konferencën “AI dhe Cyber - Një bollëk potenciali” më 27 shtator 2021, Zëvendës Sekretari i Përgjithshëm Mircea Geoană theksoi se NATO do të vendosë standardin për përdorimin etik të teknologjive në zhvillim dhe shkatërrim.

Që nga takimi i krerëve të shteteve dhe qeverive të NATO-s në Londër në 2019, Aleanca ka shtuar përpjekjet për të adresuar rreziqet dhe mundësitë që lidhen me teknologjitë e reja si kibernetika dhe inteligjenca artificiale (AI). Zoti Geoană vuri në dukje se puna e NATO-s ka përfshirë miratimin e një politike të re të mbrojtjes kibernetike, nisjen e një Përshpejtuesi të Inovacionit të Mbrojtjes për Atlantikun e Veriut (DIANA) dhe krijimin e një Fondi të Inovacionit të NATO-s, i cili do të ndihmojë në rritjen e bashkëpunimit me akademinë dhe fillimin e opsioneve duke zhvilluar teknologji me përdorim të dyfishtë. Këto nisma të reja hapin gjithashtu mundësi për bashkëpunim më të ngushtë me partnerë të tjerë, si Bashkimi Evropian dhe Organizata për Bashkëpunim dhe Zhvillim Ekonomik, shtoi ai.

“Miratimi i ardhshëm i strategjisë

së parë të NATO-s për AI do të përcaktojë standardin për përdorimin etik të AI në fushën e mbrojtjes dhe sigurisë”, - tha Zëvendës Sekretari i Përgjithshëm. Parimet e llogaridhënies dhe qeverisjes do të jenë në thelbin e kësaj strategjie dhe do të nxisin angazhimin e NATO-s me njësitë inovative për të siguruar që përparimet teknologjike të jenë në përputhje me ligjin ndërkombëtar dhe vlerat demokratike.

“Strategjitë e ardhshme në fushat e tjera me përparësi teknologjike të tilla si kuantë, autonomia dhe përmirësimi i njerëzve do të ndjekin të njëjtën qasje”, - tha ai.

Konferenca u organizua nga Aleanca Kombëtare Digjitale Bullgare së bashku me Institutin Diplomantik dhe Ministrinë e Punëve të Jashtme të Bullgarisë, me mbështetjen e Divizionit të Diplomacisë Publike të NATO-s.

IBAN takim virtual për Raportin Vjetor të Aktivitetit 2020

Bordi Ndërkombëtar i Auditorëve (IBAN) mbajti një takim virtual më 21 shtator 2021 me përfaqësuesit kombëtarë të Organeve Kompetente Kombëtare të Auditimit (CNAB) për të diskutuar Raportin Vjetor të Aktivitetit 2020, si dhe çështjet e auditimit me interes të ndërsjellë. Përfaqësuesit nga CNAB-të e 29 nga 30 vendet anëtare të NATO-s morën pjesë në takimin virtual dhe dhanë komente mbi Raportin Vjetor të Aktivitetit 2020. Çdo vit IBAN lëshon një Raport Vjetor të Aktivitetit mbi punën e tij të auditimit, treguesit kryesorë të performancës dhe përdorimin e burimeve të tij njerëzore dhe financiare të vitit të kaluar në Këshillin e Atlantikut të Veriut (NAC). Raporti u dërgohet CNAB-ve për komente, të cilat përmbledhen dhe dërgohen në NAC me Raportin Vjetor të Aktivitetit të IBAN. Pasi Raportet Vjetore të Aktivitetit të IBAN të shënohen nga NAC, ato publikohen në internet. Ndërkohë IBAN është organi i pavarur i auditimit të jashtëm për NATO-n që vepron sipas një Statuti të miratuar nga NAC. IBAN përbëhet nga gjashtë anëtarë të pavarur të Bordit të emëruar nga NAC nga kandidatët e propozuar nga shtetet anëtare. Ata janë zyrtarë të rangut të lartë të organeve të tyre kombëtare të auditimit, ose administratave kombëtare. Funksioni i IBAN është të japë siguri dhe këshilla për Këshillin e Atlantikut të Veriut dhe, nëpërmjet Përfaqësuesve të Përhershëm të tyre, Qeverive të vendeve anëtare, përmes auditimeve të tij. Auditimet e IBAN janë ndërmarrë në përputhje me parimet e standardeve të auditimit të Organizatës Ndërkombëtare të Institucioneve Supreme të Auditimit (INTOSAI).

IBAN kontrollon pasqyrat financiare të të gjitha organeve të NATO-s dhe shpenzimet e bëra nga vendet anëtare, ose organet e NATO-s në lidhje me Programin e Investimeve të Sigurisë të NATO-s. Ai gjithashtu kontrollon performancën e aktiviteteve dhe programeve të NATO-s në aspektin e efikasitetit, efektivitetit dhe ekonomisë. Për më tepër, NAC mund të ngarkojë IBAN-in të auditojë njësitë e tjera shumëkombëshe jo-NATO-s, në të cilat NATO ka një interes të veçantë. Raportet speciale për NAC mund të lëshohen nga IBAN për çështjet përkatëse që konsideron se janë të denja për vëmendje. Llogaridhënia dhe transparenca ndaj aktorëve të jashtëm është një vlerë thelbësore e NATO-s dhe raportet e paklasifikuara të IBAN i zbulohen publikut në përputhje me një politikë të miratuar nga NAC.

Ai ka lëvruar poezinë dhe prozën e shkurtër, por dhe monografinë; librin e parë me poezi me titull “Shtigje të gurta” (1972), ndërsa përmbledhja e fundit e krijimeve të tij letrare titullohet “Ftesë nga Fushëbardha”, edhe pse gjithmonë ka në dorë krijimtari të spikatur që nuk rresht asnjëherë sikurse është libri “Kronikë ne aerodrom” me tregime nga jeta në Bazat Ajrore Ushtarake të vendit.

PROF. ASOC. DR. ZAHO GOLEMI

**Zeqir Cama – ushtaraku
poet dhe tregimtar lab**

Zeqir Cama është lindur në prill të vitit 1949 në Fushëbardhë. Arsimimin fillor e ka kryer në Fushëvërri dhe Fushëbardhë ndërsa shtatëvjeçar në Zhulat. Në vitet 1963-1967, ka kryer Teknikumi veterinar në Shkodër, ndërsa gjatë viteve 1967-1969, kreu Shkollën e lartë ushtarake të aviacionit, në Vlorë, në specialitetin “armatim aviacioni”. Në vitet 1973-1977 kryen studimet pa shkëputje nga puna në Fakultetin Gjuhë-Letërsi në Universitetin Shtetëror të Tiranës. Ka shërbyer si oficer nga 29.11.1969, deri në Janar 1995, dhe nga prill 1998 deri në Janar 2007, pra rreth 34 vjet. Më 4.4.2004 u krijuar SHKA “Fushëbardha”, e cila krijoi dhe gazetën e saj. Zeqir Cama pjesë e grupit themelues me dëshirë mori përsipër përgatitjen e gazetës “Fushëbardha”, organ i SHKA “Fushëbardha”. Dallgët e jetës e çuan larg në emigracion përtej Atlantikut. Kështu në Prill të 2008, 59 vjeçar, emigroi familjarisht në Kanada, ku punoi në një kompani ushqimore për dhjetë vjet, 2008-2018. Aktualisht pensionist, që këtë periudhë e ka ndarë midis Kanadasë dhe mëmëdheut Shqipërisë. Emri “pensionist” nuk përputhet me vetitë energjike dhe freskinë në krijimtari të Zeqir Camës. Pasioni për krijimtarinë artistike e ka shoqëruar përgjatë gjithë jetës. Poetët nuk janë mbretër, por mbahen dhe mbeten në kujtesën e brezave sikur të ishin mbretër. I tillë është mesazhi që përcjell poezia dhe proza, forca e fjalës. Për Zeqirin, Fushëbardha dhe Labëria janë trualli ku lindi poezia e tij, ishte burimi i parë i frymëzimit dhe muzës poetike. Bujarinë e peizazhit poetik Zeqiri e gjeti në jetën njerëzore në natyrën e ashpër, por të dashur me male, kodrina, lëndina, burime, korije, fëshërimë ere, me katër stinë të veçanta dhe të dashura për krijimtarinë poetike. Vetë jeta e Labërisë ka qenë një burim i fuqishëm i muzës poetike të poetëve e shkrimtarëve të Labërisë, ku një prej tyre padyshim i spikatur është Zeqir Cama. Aktivitetin letrar e ka nisur në shkollën e mesme në Shkodër, sepse Shkodra i ofronte të tëra, edhe pse delli poetik rrinte i fshehur në damarët e poetit. Fakt është se krijimtaria merr vlerë kur bëhet pronë e të gjithëve dhe shikon dritën e botimit dhe dritën e botimeve në të gjitha organet e shtypit, për Zeqo Camën ishte çelur që në vitin 1967, në moshën 18 vjeçare. Të publikojë në Revistën

ZEQIR CAMA

Ushtarak, poet dhe personalitet i Labërisë

“Nëntori” (“Në udhën tuaj”, poemë sintezë për nënat labe dhe “Dritë e pleqërisë së bardhë”), në gazetën “Zëri i Popullit”, (nëntor 1971) gazetë, që botonte shumë rrallë poema, që u kushtojë komisarëve. Poema “Komisarët..” bëri kureshtar dhe zv/kryeministrin e kohës burrin e urtë të Fushëbardhës Adil Çarçani, që kishte qenë edhe vet komisar. Ndërkohë Zeqirit krijimtaria e tij e bëri të njohur. Kështu Ai vetë e çeli rrugën për vijimin e studimeve në degën Gjuhë Letërsi në Universitetin e Tiranës. Viti 1972, nis me botimin e vëllimit poetik “Shtigje të gurta”, të Labërisë, që në fakt ishte një monument poetik për Labërinë

e më gjerë.

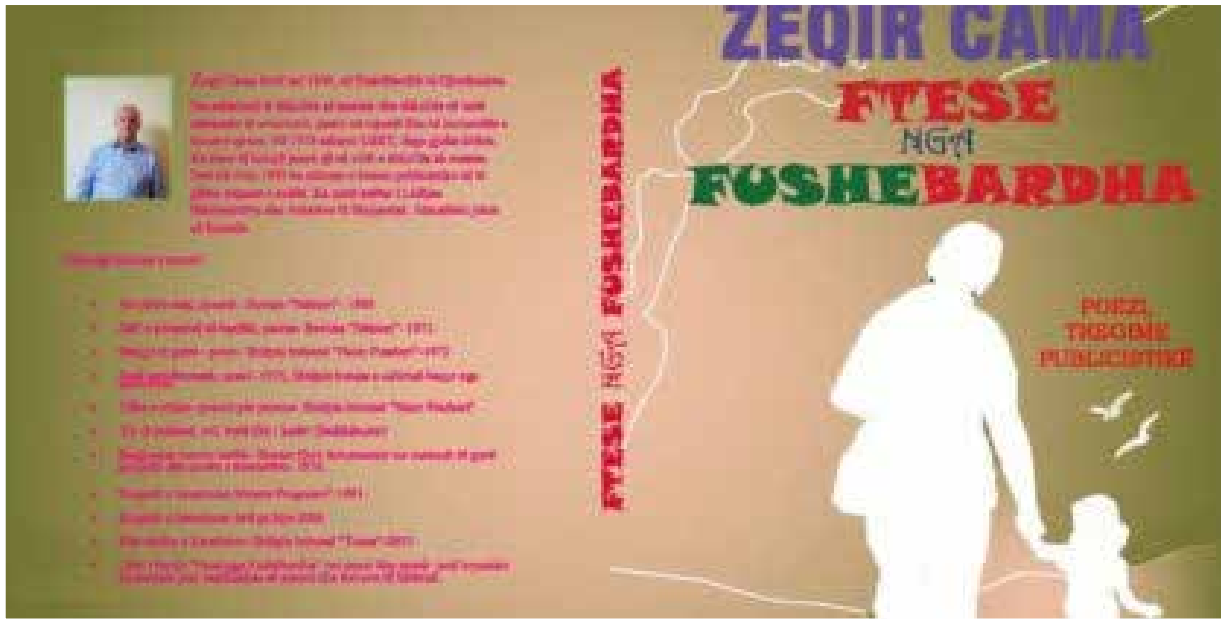
**Në udhën e krijimtarisë së
begatë artistike: poet e tregimtar
i besueshëm**

Krijimtaria poetike e Zeqirit kishte fituar individualitetin e tij dhe ishte bërë e njohur dhe e konfirmuar edhe në qarqet e larta të poetëve dhe të shkrimtarëve. Edhe pse ishte në Tiranë fshati Fushëbardhë ngelej fshat i ëndërrave në krijimtarinë poetike. Treva labe ishte bërë ëndërra të pafundme për vende të bukura, të ashpra dhe të shenjtëruara që vinin tek poeti krejt natyrshëm. Udhëtimi poetik në dy dekada njohi vetëm rritje,

Për ish-ushtarakun, poetin dhe shkrimtarin e spikatur, gdhendësin e poezive, poemave e tregimit Zeqir Cama, i cili ka krijuar fizionominë e tij artistike të letrave të ngritur kryesisht mbi realitetin lab dhe jo vetëm, hartuesit të qindra biografive në gjerdanin e “Yjeve të pashuar” të LANÇ-it, aristokratit të fjalës së përzgjedhur të dhjetra personazheve pilotë ushtarakë, që fluturuan mbi qiejt e Shqipërisë dhe shkruan histori trimërie në roje të kaltërsive të Atdheut; në kuadrin e vlerësimit me titullin e lartë “Personalitet i shquar i Labërisë” nga SHKA “Labëria”, “Nderi i kombit”. Zeqir Sadik Cama ka kryer arsimin e lartë ushtarak dhe më pas Fakultetin Gjuhë-Letërsi në Universitetin e Tiranës. Ai bën pjesë në grupin e krijuesve letrarë që për vite të tëra kontribuan si ushtarakë profesionistë në Komandën e Forcës Ajrore në Rinas, në Ministri të Mbrojtjes, në organet e shtypit dhe propagandës, në stafin e hartimit të serisë së veprave për dëshmorët e Atdheut “Yje të pashuar”. Ai ka lëvruar poezinë dhe prozën e shkurtër, por dhe monografinë; librin e parë me poezi me titull “Shtigje të gurta” (1972), ndërsa përmbledhja e fundit e krijimeve të tij letrare titullohet “Ftesë nga Fushëbardha”, edhe pse gjithmonë ka në dorë krijimtari të spikatur që nuk rresht asnjëherë sikurse është libri “Kronikë ne aerodrom” me tregime nga jeta në Bazat Ajrore Ushtarake të vendit).

fitoi mjaft çmime poetike në rang kombëtar për “Netë aerodromesh”, “Shkallët e Labërisë”, për skenarin filmik me metrazh të gjatë nga jeta në aviacion “Shqiponjat marrin lartësi”. Botoi “Udha e rritjes” dhe më tej në të gjitha organet e kohës veçanërisht në ato të shtypit ushtarak, publicistikë si një emër shumë i njohur, i përfshirë edhe në grupin e shkrimtarëve për Heronjtë e luftës Nacionalçlirimtare; shkroi librin “Endërra që çelën nga lufta” për heroinën e popullit, pionieren Nimete Progonati; më 2006, botoi biografinë e letrarizuar “Jetë pa hije” për figurën e një ish-

ushtaraku dhe ish-partizani të luftës, nga Kolonja e Labërisë, oficerin Hasim Çeli. Në 2013, publikon librin poetik, me njëqind poezi, “Nën diellin e Karaibeve”; në 2017, librin “Ftesë nga Fushëbardha”, një përmbledhje e gjerë me tematikë e frymë nga treva e Labërisë, pjesa e parë e të cilit përfshinë gjashtëdhjetë poezi, pjesa e dytë, njëmbëdhjetë tregime dhe pjesa e tretë, publicistikë, ese e tregime të jetuara. Aktualisht edhe pse që nga viti 2008 Zeqiri jeton në Toronto të Kanadasë ka në proces botimi, “Kronikë në aerodrom” me tregime nga jeta në bazat ajrore si dhe dy libra, një

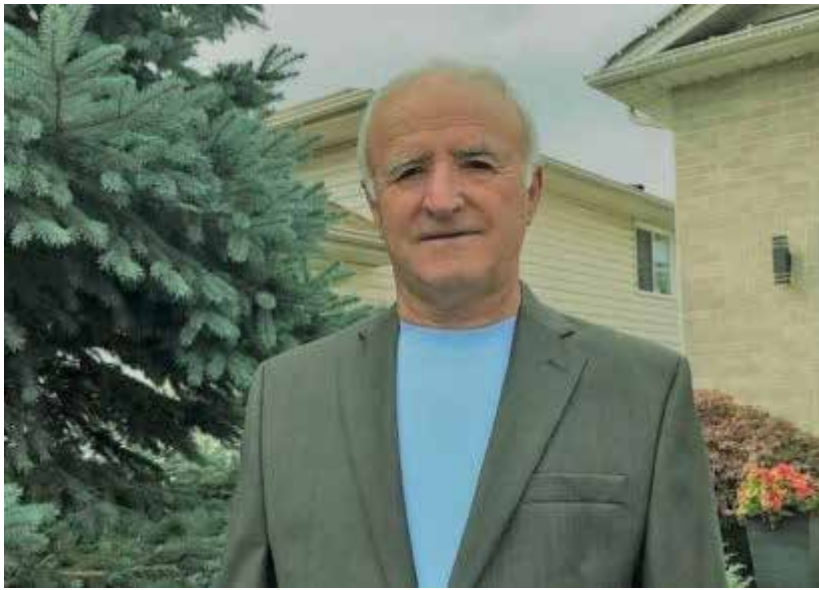
me poezi “Është koha të heshtë” dhe një me tregime, “Enigma Suri”. Zeqir Cama vlerësohet poet e tregimtar i besueshëm, i mbështetur në tabanin popullor, me shkrime të spikatura; me poezi dhe shkrime biografike, por dhe një tregimtar i thekur, një personazh i dashur i letrave, me prurje të pasherrura e të maturuara, një gurgullimë e pastër labe, me prurje plot larmitet dhe kolorit. Edhe pse përtej oqeanit, zemrën e ka lënë në Fushëbardhë e Labëri, atje ku është ruan gjuhën e bukur tradicionale, theksin e ëmbëlsuar të labërishtes, traditat dhe zakonet, gjithçka të mirë të trevës labe me histori trimash. Ai lexohet për freskinë dhe vërtetësinë, për muzën poetike, frymëzimin. Zemra e poetit është tek “vallja e shkronjave“, “Shkallët e Labërisë”, “Deputetja labe” e dhjetra të tjera. Zeqiri ka krijuar “ngrehinën” e vet poetike, përkushtimin ndaj mozaikut të Labërisë, krijimtarinë plot fantazi, figura magjepsëse. Ai ka qenë serioz në udhëtimin poetik, i veshur me veti njerëzore e artistike, mësues për mënyrën e të shkruarit, këshillues e redaktor, krijues plot freski, gjallëri e vërtetësi. Përkufizimi i Kadaresë për poetin e Zeqir Cama si kontemporan në poezi dhe publicistikë nuk duan koment. Poeti Agim Shehu jep esencën e krijimtarisë poetike të Zeqo Camës: “Një antologji ndjenjash që të mbeten në mëndje dhe bëhen pasuri kujtese, një pasuri e veçantë poetike. Një thjeshtësi e çiltërsi tërë bukuri figurash thënë lirshëm si frymëmarrje shpirti..”. Publicistët Sefedin Çela, Luan Malaj e Beqir Skreli për Zeqir Camën: “..detajet fine të gdhëndura si me dorë, mjediset reale e të prekshme, të vizatuar me një mozaik ngjyrash e kombinacionesh..”. Agim Golemi shkruan: “Ti qendis me penë pasazhe të veçantë, shpirtin dhe dashurinë e thellë njerëzore, me një gjuhë tërheqëse e të lexueshme për këdo”. Zeqiri është adhures i truallit që lanë trashëgim të parët: “Borërat një mbi një kanë ngrirë në emrin tënd,/Jelekbardha jetëgjatë, ështëzëna argjend,..”, poezi e gdhendur në gazetën “Fushëbardha” dhe në fakt këto gërma kanë ngrirë pikërisht në titullin e gazetës.

Pjesë e poetëve me kontribut në kulturën kombëtare shqiptare

Zeqir Cama i është ngjitur “malit” të poezisë si alpinist i rregjur dhe i paepur, duke lëshuar hijen e tij në këtë “mal”, në kulturën e letrave shqipe,

prandaj edhe meriton të lexohet e përhapet për vlerat që zotëron. Zeqiri ka mbushur një “thes” me poezi dhe prozë të lezueshme dhe të adhureshme në çdo kohë, prandaj kur shkruan poezi për Kadarenë: “Kadaresë”, që gjen “midis shenjtorëve të artit,/një gur i çmuar, në kalldrëm”, “Nën diellin e Karaibeve”, “E sotmja”, “Katarakti i Niagarës”, vërtetojnë plotësisht se poeti original dhe aristokrat i fjalës e ka gjetur korsinë e duhur poetike. Por në këtë krijimtari për Labërinë dhe Fushëbardhën poeti ka vendin e nderit, prandaj edhe e meriton vlerësimin më të lartë të Labërisë “Personalitet i shquar i Labërisë”. Poeti Zeqir Cama është penë e njohur në poezinë shqipe që ecën i sigurtë në gjurmët e maleve të poezisë shqipe: Naim Frashëri, Dritëro Agolli, Andon Zako Çajupi, Ali Asllani, Gjergj Fishta, Asdreni, Migjeni, Ismail Kadare, Lasgush Poradeci, Jorgo Bllaci, Fatos Arapi, Agim Shehu, Moikom Zeqo, Petrit Ruka, etj, por është në një llogore me poetë që i bëjnë nder vendit si: Sulejman Mato, Ndoc Gjetja, Ymer Nurka, Agim Hila, Sinan Kërpaçi, Nexhip Onjea, etj. Që të gjithë janë male poezie, që guides sëhartës shqiptare i duhen shtuar edhe njëzet e ca male të tjerë. Motivi i poetit nuk ka qenë kurrë vlerësimi, por dy shoqata në cilësinë si organizma shoqërorë kolegiale vendosën njëzëri që zotit Zeqir Sadik Cama, t’i jepet titulli “Personalitet i shquar i Labërisë”: “Për kontribut të shquar në fushën e letrave shqipe, një individualitet krijues me karrierë të spikatur; si publicist, poet e prozator i pëlqyer, tematika dhe tiparet e kësaj krijimtarie (siç ka vënë në dukje dhe kritika letrare), kryesisht burojnë nga treva e Labërisë, ku ka mbetur “peng” zemra e tij; si ish-kryeredaktor i Gazetës “Fushëbardha”; si një ndër ruajtësit dhe mbrojtësit e vlerave labe në Tiranë, por dhe në emigracion në Kanada, ku krijimtaria e tij fitoi një dimension dhe frymëmarrje më të gjërë, por edhe si një individualitet aktiv në një periudhë të gjatë në shoqatën Atdhetare Kulturore “Labëria”, “Nderi i Kombit”. Viti 1972, nis me botimin e vëllimit poetik “Shtigje të gurta”. Nga ky libër të poetit të njohur jo vetëm të Fushëbardhës por mjaft i njohur në Labëri e në shkallë vendi kemi sjellë vargjet e Zeqir Camës për figurën labe të Xhaxho Nekiut të Fushëbardhës, që janë një monument i spikatur për njerëzit e thjeshtë e punëtor në poezinë “Motiv baritor”: “Me një krrabë të dredhur mirë,/Me

një krrabë piksi të dredhur thane./Nisesh pas dhenëve pa gdhirë,/Festebardhi me llabane,(gjysëm gune),/Shkove kohë e theve vite,/Nëpër gërxhe, nëpër pllaja,/Nga stani në stan u ngjite,/Me llaja çoban me llaja,/Ndërrova mal, e ndërrova bar,/Ndërrova vendet e nomeve,/Por prapë me feste të bardhë,/Mbetë çoban i kopeve,/Kapedan që s’plakesh kurrë./Zdreng-zdreng dhenëve mbrapa,/Pas tyre u bërë burrë,/Me poture të shajakta”. Vargje që janë marrë sipas

originalit nga libri “Shtigje të gurta”, autorit Zeqir Cama, publikuar para gjysëm shekulli më 1972. Ndërkohë që krijimtaria poetike e Zeqir Camës ka fituar individualitetin e tij dhe ishte bërë e njohur dhe e konfirmuar edhe në qarqet e larta të poetëve dhe të shkrimtarëve.

Vlerësime për poetin, qëfiguracionin magjepsës e përzgjedh nga Labëria

Si në çdo shkollë e punë Zeqiri është serioz në udhën e dijeve, në udhën e jetës, me dëshirë dhe vullnet përmbush detyrimet familjare e shoqërore, është nder ta kesh shok e mik dhe gjithmonë ke çfarë mëson nga i mësuar dhe i dituri. Ndoshta janë edhe veti njerëzore që është armatosur që i ringa prejardhja labe. Në fushën e artit të të shkruarit tashmë është mësues, këshillues e redaktor i spikatur dhe kushdo bashkëpunon me poetin lab një gjë është e sigurtë se do të rritë dukshëm vlerat shkrimeve dhe publikimeve dhe do ta mbushë veprën me freski, gjallëri dhe vërtetësi. I tillë është gatuar si për poezi, tregime dhe publicistikë. Kush lexon “Peisazh mbrëmje nga Fushëbardha” dhe nuk

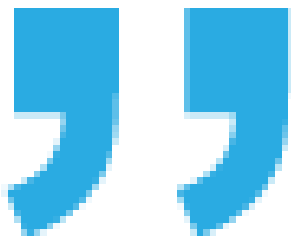
i ngelet mendja aty për ëmbëlsinë dhe bukurinë e vargut, për stanet e blegërimat, galeri minierash, livadhe, kodra e pyje, barinj, kope delesh e dhish, zogj, burime uji, frymëzuar nga e ëmbëla dhe e sërta, Fushëbardhë: “Nëpër plepa pikon hëna,/Sërë sërë si hoje mjalti,/Ilamburit e ndizet mbrëmja,/sikur nata nis së prapthi..”. Vështrimi i poetit shkon mbi Fushëbardhë, Zhulat e gjithë Labërinë por dy të parat janë të “një zjarri e një vatre”. Poeti i njohur Agim Shehu jep esencën e krijimtarisë poetike të Zeqo Camës: “Një antologji ndjenjash që të mbeten në mëndje dhe bëhen pasuri kujtese. Një pasuri e veçantë poetike. Një thjeshtësi e çiltër tërë bukuri figurash thënë lirshëm si frymëmarrje shpirti..”. Publicistët Sefedin Çela, Luan Malaj e Beqir Skreli pëlqejnë përshkrimet nga vendlindja, “..detajet fine të gdhëndura si me dorë, mjediset reale e të prekshme, të vizatuar me një mozaik ngjyrash e kombinacionesh..”. Poeti fushëbardhas Agim Golemi shkruan: “Ti qendis me penë pasazhe të veçantë, shpirtin dhe dashurinë e thellë të gjysheve.. Duke portretizuar gjyshen tende ti ke tipizuar të gjitha gjyshet, me një gjuhë tërheqëse dhe të lexueshme për këdo,..nuk ke lënë

mënjatë pa përshkruar bukur edhe ambjentin rrethues..”.

“Personalitet i Labërisë”- vlerësim i lartë për poetin e Fushëbardhës dhe Labërisë

Poeti i Fushëbardhës parapëlqen të jetë origjinal në krijimtari. Poezia e tij vjen erë trëndelinë dhe lule akthi, bardhësia e qengjave, deleve e shelegëve ka “lyer” jo vetëm diellin që lind në Fushëbardhë, por dhe në blegërima, fëshfërime gjethesh, cicërima zogjsh, këmborë e zile, fyejsh e longarë. Poeti nuk ka perëndi dhe nuk respekton klishe, sepse është rritur e mëkuar në një trevë rrebele, të pabindur dhe që ka qenë gjithmonë e lirë, në pavarësinë e saj relative. Ai është më shumë se vetvetja, ku edhe kur i meriton të gjitha nderimet i quan të tepërta ato, sepse i flet zemra e shpirti, i çlirët dhe i dliirë, shpirt që rron edhe në virtualitet në livadhet e kodrinat e gjelbëra të Fushëbardhës, në gurgullimat e burimeve të Labërisë dhe që nuk shterrin kurrë dhe nuk kanë limite e kufizime. Vargëzimi poetik i Zeqir Camës dhe

krijimtaria në skica e tregime, është një gurgullimë e pandalur labe, që e ka meritur plotësisht që të rrjedhë e tillë si gurgullima e kristaltë dhe e dëbortë e burimeve të Labërisë. Por poeti ynë është edhe “xanxar”, edhe pse ka qenë ish-ushtarak, bile madhor ish-nënkolonel, “nuk vihet dot në rresht”. I kërkuam të na bënte një foto me kostum, standard, xhakëtë e zezë, këmishë të bardhë dhe kullaro të kuqe, për kombinim me ngjyrat e flamurit. Po nuk vonoi përgjigjia: “E kam bezdi te ve kullaro sepse tani jemi bere si plaku Mere...!, jemi bërë si të kenër”, dhe më tej në thotë: “...qenka me shume ickëla protokollare kjo punë e “personalitetit” o vëllezër, me biografi e fotografi me kullaro, me veshjet protokollare e simbolikë ngjyrash të flamurit tonë kombëtar. Pashë mos gjeja ndonjë me kullaro por s’gjeta, kam vetëm një me xhakëtë e bluzë sportive, mbase s’u prish gjë, sepse juve në Shqipëri dhe kryeministrin që u votua përsëri për mandatin e tretë e kini sportiv, madje dhe në takime zyrtare”. Ju bindëm e lamë poetin rebel, të vishej si të donte, dhe që në fakt kishte marrë nga huqet e Agim Shehut e Petro Markos, që nuk e njihnin “rreshtin”. Për vlerësimin propozues të SHKA “Fushëbardha”, kryesia e së cilës e përbërë nga: P.Bello, N. Onjea, Z. Golemi, A. Kazo, T. Golemi, A. Cama, T. Resuli, ju drejtuan Shoqatës “Labëria” “Nderi i Kombit”, organit më të lartë autoritar që e akordon titullin. Poeti Zeqir Cama na shkruante: “..ju falenderoj për kujtesën dhe vlerësimin. Kur ishim të rinj dhe merrnim ato dekoratat e asokohe (3 nga Presidiumi i KP), nuk i vlerësonim siç duhet sepse na dukej sikur mburrehim, ruanim modestinë e shtirur. Por modestia e tepëruar thonë që është budallallëk, aq më tepër sot. Megjithatë njeriu s’flet dhe s’kërkon dot për vete. Kështu ka qenë dhe kështu do ngelet.Motivi i tij nuk ka qenë kurrë vlerësimi, por dy shoqata në cilësinë si organizma shoqërorë kolegiale vendosën njëzëri që zotit Zeqir Cama, t’i jepet titulli “Personalitet i shquar i Labërisë”: “Për kontribut të shquar në fushën e letrave shqipe, një individualitet krijues me karrierë të spikatur; si publicist, poet e prozator i pëlqyer, tematika dhe tiparet e kësaj krijimtarie (siç ka vënë në dukje dhe kritika letrare), kryesisht burojnë nga treva e Labërisë, ku ka mbetur “peng” zemra e tij; si ish-kryeredaktor i Gazetës “Fushëbardha”; si një ndër ruajtësit dhe mbrojtësit e vlerave labe në Tiranë, por dhe në emigracion në Kanada, ku krijimtaria e tij fitoi një dimension dhe frymëmarrje më të gjërë, por edhe si një individualitet aktiv në një periudhë të gjatë në shoqatën Atdhetare Kulturore “Labëria”, “Nderi i Kombit”. Për ta finalizuar këtë vlerësim më datën 14 shtator 2021 edhe me pjesëmarrjen e Sekretarit Organizativ të SHKA “Labëria” Bashkim Qeli, Kryetarit të Degës së Tiranës Prof. Asoc. Dr. Bernard Zotaj, kryesisht së SHKA “Fushëbardha” si dhe shkrimtarë e poetë miq e të ftuar u bë dorëzimi i titullit të nderit. Ushtaraku dhe poeti lab Zeqir Cama falënderoi me mese poetike uniteti dhe origjinaliteti.

Ministri i Mbrojtjes, Armend Mehaj, në fjalën e tij, theksoi rëndësinë e organizimit të këtij simpoziumi, i pari në një format të tillë, në Kosovë dhe në rajon. Në vazhdim, ai vlerësoi se, simpoziumi i sotëm ofron një mundësi unike për përfaqësuesit e institucioneve të sigurisë në Kosovë, që të mësojnë më shumë rreth teknologjisë dhe të dëgjojnë nga përvojat më të avancuara për materialet e integruara balistike.

Giacobbe: Sovraniteti i Republikës së Kosovës është i pacenueshëm

Ingarkuari me punë në Ambasadën e SHBA-së në Kosovë, Nicholas J. Giacobbe, është pritur në një takim nga presidentja Vjosa Osmani me të cilin diskutuan për zhvillimet e fundit në vend pas vendimit për reciprocitet të targave me Serbinë.

Diplomati amerikan theksoi se për SHBA-të, sovraniteti i Republikës së Kosovës është i pacenueshëm, duke shtuar se dialogu është mënyra e duhur për të vazhduar tutje. Ndërsa, presidentja Osmani akuzoi edhe një herë Serbinë se po tenton ta destabilizojë situatën, në vazhdim të përpjekjeve ruso-serbe për zhbërjen e arritjeve të SHBA-së, BE-së, dhe NATO-së në Kosovë dhe rajon.

Në këtë kontekst, Osmani tha se vendimi i institucioneve të Kosovës për zbatimin e reciprocitetit me targa është i ligjshëm. Ajo vuri theksin te fakti se zbatimi i kësaj mase nga institucionet tona është në përputhje të plotë me marrëveshjen e Brukselit, e

cila nuk është zbatuar nga ana e Serbisë.

Presidentja Osmani e bëri të qartë po ashtu që Kosova në asnjë moment nuk ka qëllim të përshkallëzojë situatën. Në veçanti, ajo potencoi se përkushtimi kryesor i institucioneve të vendit është mirëmbajtja e rendit dhe ligjit si dhe

mbrojtja e secilit qytetarë në Republikën tonë. Duke folur për procesin e dialogut, presidentja Osmani konfirmoi se Kosova mbetet e përkushtuar për vazhdimin e tij dhe rritjes së rëndësisë së trajtimit të barabartë të palëve të përfshira në të.

Presidentja e Komisionit Evropian (KE), Ursula von der Leyen, takon Osmanin dhe Kurtin

Presidentja e Komisionit Evropian (KE), Ursula von der Leyen, në vazhdim të vizitës në Ballkanin Perëndimor, nga Tirana turin e saj e vazhdoi në Kosovë, ku u takua me presidenten e Kosovës, Vjosa Osmani, dhe me kryeministrin Albin Kurti. Në konferencën për media që pati me kryeministrin e Shqipërisë, Edi Rama, Von der Leyen tha se situata në veri të Kosovës është shqetësuese dhe se të dyja palët, Kosova dhe Serbia, duhet të ulin tensionet dhe t'i rikthehen dialogut. Në anën tjetër pritet të mbahet takimi i radhës mes delegacioneve në Bruksel, ku Kosova do të përfaqësohet nga zëvendëskryeministri Besnik Bislimi. Në takimin me Komisioneren znj. Ursula von der Leyen, presidentja Osmani do shprehë diskutime të frytshme për të ardhmen evropiane të vendit tonë. Takimi me kryeministrin Kurti u mbajt i mbyllur për mediat.

Simpoziumi i Parë Ndërkombëtar me temën "Teknologjia dhe sfidat për materialet e integruara balistike"

Ministri Mehaj: Ky simpozium ofron mundësi unike për përfaqësuesit e institucioneve të sigurisë në Kosovë

Mbahet Simpoziumi i Parë Ndërkombëtar me temën "Teknologjia dhe sfidat për materialet e integruara balistike", organizuar nga Asociacioni Ndërkombëtar për Operacione të Stabilitetit

Në Prishtinë, nën organizimin e Asociacionit Ndërkombëtar për Operacione të Stabilitetit (ISOA), me seli në Washington, u mbajt Simpoziumi i Parë Ndërkombëtar me temën "Teknologjia dhe sfidat për materialet e integruara balistike".

Në fjalën e tij të hapjes, Presidenti i ISOA-s për Evropë, Lindje e Mesme dhe Afrikë, z. Mac McClelland, falënderoi Ministrin Mehaj për mundësinë unike për të filluar bashkëpunimin, duke synuar në zgjerimin e këtij bashkëpunimi fillestar në gjithë rajonin.

Ndërkaq, nga ana e tij, Ministri i Mbrojtjes, Armend Mehaj, në fjalën e tij, theksoi rëndësinë e organizimit të këtij simpoziumi, i pari në një format të tillë, në Kosovë dhe në rajon. Në vazhdim, ai vlerësoi se, simpoziumi i sotëm ofron një mundësi unike për përfaqësuesit e institucioneve të sigurisë në Kosovë, që të mësojnë më shumë rreth teknologjisë dhe të dëgjojnë nga përvojat më të avancuara për materialet e integruara balistike. Gjithashtu, ministri Mehaj, theksoi se, kjo është edhe mundësi për

të mësuar më shumë për teknologjitë më të reja, performancën e materialeve mbrojtëse balistike në kushte ekstreme mjedisore, si dhe materialet dhe automjetet e blinduara. "Diskutimet për zhvillimet e ardhshme, metodologjitë e fundit të testimit dhe proceset e matjes së cilësisë për materialet dhe pajisjet e

sigurisë, janë mundësi tjetër si dhe vlerë e shtuar e simpoziumit të sotëm" tha ndër tjera ai.

Më tej, Ministri Mehaj paraqiti perspektivën e Kosovës kundrejt zhvillimeve të fundit ndaj akteve që e sfidojnë demokracinë, prandaj qasja e integruar nga këndvështrimi rajonal

është si një përgjigje për të reaguar në mënyrë efektive në secilën situatë. Në mbyllje, Ministri shtoi se përvoja, diskutimet profesionale, njohuritë që ndahen nga ekspertët më të njohur të fushës, janë të një rëndësie të lartë për të pasur një qasje konkrete sa i përket pajisjeve teknologjike dhe materialeve

të sofistikuara ushtarake, drejt realizimit të qëllimeve të përbashkëta në çështjet e mbrojtjes dhe sigurisë, për të krijuar një ambient të sigurt për të gjithë.

Nga panelistët tjerë, simpoziumi i sotëm, po ashtu u vlerësua si një mundësi e shkëlqyeshme për të diskutuar azhurnimet e industrisë dhe sfidat që lidhen edhe për shkak të pandemisë COVID-19.

Misioni dhe angazhimet e Asociacionit Ndërkombëtar të Operacioneve të Stabilitetit (ISOA), konsistojnë në promovimin e standardeve më të larta operacionale dhe etike të kompanive aktive në industrinë e operacioneve të paqes dhe stabilitetit si dhe avokimit me politikë-bërës për kontributin pozitiv të këtyre kompanive në rritjen e paqes ndërkombëtare, zhvillimit dhe sigurisë njerëzore. ISOA angazhohet për ngritjen e standardeve të industrisë së operacioneve të stabilitetit, për të siguruar profesionalizëm dhe transparencë të shëndoshë dhe etike në kryerjen e operacioneve paqeruajtëse, të rindërtimit pas konfliktit dhe të ndihmës në rast të katastrofave.

Ministri Mehaj është ftuar dhe pritet të marrë pjesë në Samitin vjetor të organizuar nga ISOA në muajin e ardhshëm në Washington.

'Mega marrëveshja' 3 miliard euroshe

Franca ka siguruar një marrëveshje të re të mbrojtjes me Greqinë, që arrin deri në 3 miliardë euro, pas dështimit të hidhur të një kontrate të nëndetëseve me Australinë.

Presidenti francez Emmanuel Macron u fotografua duke shtrënguar duart me kryeministrin grek Kyriakos Mitsotakis.

Presidenti francez ishte i buzëqeshur pasi siguroi një marrëveshje të re të mbrojtjes detare me Greqinë.

Franca do të furnizojë Greqinë me anije luftarake sipas një marrëveshjeje të re të mbrojtjes, njoftuan të dyja vendet të martën. Marrëveshja, e cila sipas informacioneve arrin në 3 miliardë euro, vjen pas humbjes së ashpër të Francës nga një marrëveshje e madhe e nëndetëseve me Australinë. Si pjesë e marrëveshjes, Greqia do të marrë tre fregata Belharra të prodhuara në Francë me një mundësi për të blerë një më shumë.

Gjatë ceremonisë së nënshkrimit me kryeministrin grek Kyriakos Mitsotakis, Presidenti francez Emmanuel Macron tha se prishja e fundit e marrëveshjes së nëndetëseve me Australinë në favor të Shteteve të Bashkuara nuk do të ndikojë në strategjinë e Francës për rajonin e Indo-Paqësorit. "Ne kemi 1 milion bashkëqytetarë që jetojnë në këtë rajon dhe mbi 8.000 ushtarë të vendosur atje," tha Macron, duke iu referuar pranisë

së Francës në disa teritorie ekstrateritoriale në rajon.

Macroni i kërkon Evropës "të mos jetë naive"

Udhëheqësi francez e quajti vendimin e Athinës për të blerë anijet "një shenjë besimi" në industrinë mbrojtëse të Francës.

Ai tha se marrëveshja ishte pjesë e një "partneriteti strategjik" më të thellë midis dy vendeve për të mbrojtur interesat e tyre të përbashkëta në Mesdhe.

"Evropianët duhet të pushojnë së qeni naivë. Kur ne jemi nën presionin

e fuqive, të cilat ndonjëherë ngurtësojnë [qëndrimin e tyre], ne duhet të reagojmë dhe të tregojmë se kemi fuqinë dhe kapacitetin për të mbrojtur veten. Jo duke përshkallëzuar gjërat, por duke mbrojtur veten," tha Macroni.

Macron ka këmbëngulur prej kohësh që Evropa të zhvillojë aftësitë e veta mbrojtëse dhe të largohet nga mbështetja në teknologjitë e prodhuara nga SHBA.

Greqia do të ruajë bashkëpunimin me SHBA

Mitsotakis vlerësoi marrëveshjen e

re të vendit të tij me francezët, por la të kuptohej se vendi i tij nuk donte të ngatërrohej në tensionet aktuale të BE me Uashingtonin për shkak të grindjes së nëndetëseve australiane.

Kryeministri grek tha se marrëveshja nuk do të prekë një marrëveshje bashkëpunimi SHBA-Greqi të mbrojtjes aktualisht në diskutim e sipër. Marrëveshja "nuk është antagoniste" për marrëdhëniet greko-amerikane, tha ai.

"Sot është një ditë historike për Greqinë dhe Francën. Sot, me Presi-

dentin Macron ne kemi vendosur të përmirësojmë bashkëpunimin tonë dypalësh të mbrojtjes," tha Mitsotakis. Ai tha se marrëveshja përfshin "mbështetje reciproke" dhe "veprim të përbashkët në të gjitha nivelet", megjithëse nuk u dhanë detaje financiare të kontratës.

Muajin e kaluar, Australia hoqi dorë nga një marrëveshje nëndetësesh prej 32.8 miliardë eurosh me Francën, në favor të anijeve amerikane me energji bërthamore. Parisi tha se ishte gjetur papritur nga marrëveshja e re.

ZBULOHEM "PORTA E ZEUSIT"/

Gjendet nga arkeologët në Turqi

Gjatë gërmimeve të tyre, arkeologët gjetën portën hyrëse të Tempullit të Zeusit në Ortaklar të Turqisë jugore. Në qytetin antik u zbuluan faltorja e Artemidës, një stadium, një zonë teatri, 80 statuja dhe sende të tjera të ndryshme. Profesori i Departamentit të Arkeologjisë të Universitetit të Ankarasë, Görkem Kökdemir, tha se Magnesia ka qenë një qytet me emër në kohët e lashta dhe festivalet e saj fetare të mbajtura në tempuj dhe vende të shenjta, ishin të famshme atëherë. "Ne mendojmë se tempulli që gjetëm në këtë zonë është po aq i rëndësishëm në historinë e arkitekturës sa dhe Tempulli i katërt më i madh i Artemidës në Anadoll. Është një tempull kushtuar Zeusit," u shpreh ai. Zona ishte gërmuar më parë nga gjermanët të cilët morën me vete disa objekte të Tempullit të Zeusit që sot janë të ekspozuara në Muzeun e Pergamonit në Berlin. "Vitin tjetër, do të zbulojmë origjinën e strukturës së gjendur në muzeun e Berlinit. Kjo është një gjë e jashtëzakonshme, me një rëndësi shumë të madhe si për literaturën arkeologjike ashtu edhe për turizmin. Kur ta nxjerrim plotësisht këtë tempull, sytë e komunitetit arkeologjik të të gjithë botës do të drejtohen këtu, tha Kökdemir.

Marsi "lëkundet" nga tri tërmete, NASA: Njëri zgjati 90 minuta

InSight e NASA-s në Mars ka zbuluar tre tërmetet e saj më të fuqishëm deri më tani, duke u dhënë shkencëtarëve një pamje edhe më të qartë të brendësisë së Planetit të Kuq.

InSight vuri re dridhje 4.2 dhe 4.1 të shkallës Rihter më 25 gusht, pastaj kapi një tërmet tjetër afërsisht 4.2 ballë më 18 shtator që zgjati për gati 90 minuta. Pavarësisht nga dallimet e tyre, dy tërmetet e gushtit kanë diçka të përbashkët përveçse të mëdha: Të dy ndodhën gjatë ditës, koha më e erës, dhe, për një sismometër, më e zhurmshme – në Mars.

Sismometri i InSight zakonisht gjen tërmete gjatë natës, kur planeti ftohet dhe erërat janë të ulëta. Por sinjalet nga këto tërmete ishin aq të mëdha sa të ngriheshin mbi çdo zhurmë të shkaktuar nga era.

InSight u vendos pranë ekuatorit Marsian në nëntor të vitit 2018, i ngarkuar me hetimin e brendësisë së planetit si kurrë më parë. InSight ka zbuluar më shumë se 700 tërmete në total, dhe ata kanë zbuluar shumë për brendësinë e planetit tashmë.

Shkencëtarët kanë mësuar se korja e Marsit është më e hollë nga sa mendonin dhe se është më shumë si kore e hënës sesa e Tokës dhe

është shpërbërë nga goditjet e asteroidëve.

Për shkak se korja marsiane është shumë e thatë dhe e thyer, tërmetet e saj zgjasin shumë më tepër se tërmetet mbi tokë. Ato jehojnë midis çarjeve në kore, dhe nuk ka aq lagështi për t'i absorbuar ato. Pra, tërmetet që InSightte kane regjistruar zakonisht zgjatin 10 deri në 40 minuta.

STËRVITJA "MNELA 21"/ BATALIONI I I KËMBËSORISË (B1K)

Ministri Peleshi: Ushtria jonë e denjë ta përfaqësojë vendin në misione ndërkombëtare

